

Politikos apžvalga.

Anglija žūt būt nori išspręsti karo skolų reikalus. Kaip žinoma, Lozanoj dabar įvyksta konferencija dėl karo skolų sutvarkymo. Dabar, kada ekonominė krizė siaučia visoje Europoje, jau visi pripažįsta, kad ši opų reikalą reikia visiškai sutvarkyti. Bet šiam reikalui sutvarkyti yra skirtingų nuomonių, ypač tarp Anglijos ir Prancūzijos atstovų. Anglai siūlo visiškai panaikinti karo skolas, bet tuo tarpu prancūzai siūlo nustatyti Vokietijai galutiną mokėjimo sumą ir šios sumos mokėjimą atidėti ilgesniam laikui, kol Vokietijai pavyks atstatyti savo suirusį ūkį. Vokietija iš savo pusės, apskritai, nenori (ir negali) mokėti.

Praėjusią savaitę vis dėlto tarėsi anglai su prancūzais. Vėliau Anglijos ir Prancūzijos ministrai tarėsi su savo bendradarbiais. Pasitarimai su Vokietija prasidės, kada pirmieji du tarp savęs suras karo skolų tvarkymo būdą. Manoma, kad šis reikalas per Lozanos konferenciją bus išspręstas, nes anglių ministeris pirmininkas pareiškė, kad jis stengsis visiškai šį reikalą išspręsti. Taip pat ir prancūzų pasiūlymas, palyginti su buvusio jų ministerio pirmininko Tardieau pasiūlymais, priimamas (Visiškai nuo karo skolų mokėjimo prancūzai atsisakyti nenori, motyvuodami, kad jie turi mokėti karo skolas Amerikai). Šiaip ar taip karo skolų mokėjimas bus atidėtas ilgesniam laikui, jei nepavyks šį reikalą visiškai sutvarkyti.

Svarbus Amerikos pasiūlymas nusiginklavimo reikalu. Dabar vis dar posėdžiauja nusiginklavimo konferencijos įvairios komisijos. Bet ten darbai sunkiai eina ir pasiūlymų svarstymas bei priėmimas slankioja vėžio greitumu. Ir tai visiškai ne nuostabu, nes suvažiavę specialistai posėdžiaudami galvoja apie įvairias karo priemones ir jų įsigijimą ir domisi naujais šioje srityje išradimais. Tai jau aišku koks čia gali būti nusiginklavimas. Užtenka tik paminėti, kad prancūzams pavyko išgauti komisijos sutikimą, kad karo lėktuvai nėra puolimo ginklas.

Rimtesnieji kiekvienos valstybės politikai gerai supranta, kad nusiginklavimas yra būtinas reikalas, nes jei įvyktų karas, tai būtų visos žmonių nelaimė. Dėl naujais techniški karo priemonių dabartinis karas būtų daug žiauresnis negu didysis karas. Pirmiausia patys prancūzai pareiškė, kad jie pasiryžę pertvarkyti savo kariuomenę. Naujas prancūzų karo ministeris Paul Boncour yra pasaulinio masto politikas ir jis planuoja pertvarkyti kariuomenę ir ją atitinkamai sumažinti. Anglai dabar tariasi su Amerika dėl nusiginklavimo ir siūlo, kad per 10 metų puolamieji ginklai būtų uždrausti.

Šios savaitės gale buvo nusiginklavimo konferencijoje išdėstytas Amerikos prezidento Hooverio nusiginklavimo planas. Pagal šį planą turi būti panaikinti tankai, sunkioji artilerija ir cheminis karas. Taip pat Hooveris pasiūlė sumažinti laivynų jėgą ligi trečdaliu ir pan. Šis jo pasiūlymas buvo palankiai konferencijos sutiktas. Anglijos, Italijos, Sov. Rusijos, Ispanijos ir Vokietijos atstovai pareiškė savo valstybių pasiryžimą šį pasiūlymą priimti (su kai kuriais pataisomis smulkmenose).

Vokietijoj vėl atgaivinta hitlerininkų armija. Neseniai Vokietijoj tuomet buvęs vidaus reikalų ministeris gen. Groeneris uždraudė Hitlerio armiją laikyti. Dabar, prie naujos reakcinės vyriausybės, šis draudimas vėl buvo panaikintas ir hitlerininkų armija buvo atgaivinta. Tą pačią draudimo panaikinimo dieną buvo įvairiose Vokietijos vietose kruvini susirėmimai tarp hitlerininkų ir kitų partijų šalininkų ir visi tie susirėmimai buvo hitlerininkų sukelti.

Pasirašyta Lietuvos su Suomija prekybos sutartis. Šiomis dienomis buvo pasirašyta Lietuvos su Suomija prekybos sutartis. Pagal šią sutartį Lietuvos prekės bus leidžiamos į Suomiją minimaliniu tarifu. Tai yra labai svarbu Lietuvai, nes ligi šiol mūsų prekėms Suomijoje buvo taikomi normaliniai tarifai, kurie ten yra gana aukšti. Ši sutartis dar nėra patvirtinta, nes Suomijoje tokia sutartis turi patvirtinti seimas, kuris ten susirinks tik rugpiučio mėn. pradžioje.

Austrija vis ieško paskolos. Austrijos visuomenės ūkis beveik visiškai suiręs. Krašte, ypač sostinėje Vienoje, skurdas labai didelis. Austrija kreipėsi į didžiules valstybes prašydama paskolos savo ūkiui atstatyti, bet nei Anglija, nei Prancūzija neskubino skolinti (o kitos valstybės skolinti negali).

Kariuomenės ugniagesių rėmėjui, kariuomenės ugniagesių ženklo ir „Artimui pagalbom“ ugniagesių ordino ženklininkui

inž. ARTURUI LANGE

mirus, jų šeimai reiškia gilią užuojautą

**KARIUOMENĖS UGNIAGESIŲ
INSPEKCIJA**

Panevėžio miesto brandmajoro ats. leitenanto

a. † a. ZAVADZKIO

žmonai ir sūneliui liūdesio valandoje reiškia širdingiausią užuojautą

**KARIUOMENĖS UGNIAGESIŲ
INSPEKTORIUS**

Šiomis dienomis Prancūzija pareiškė, kad ji yra pasiryžusi paskolinti Austrijai, jeigu Anglija paskolintų Lenkijai (pači Prancūzija Lenkijai skolinti jau nebenori) ir kitoms valstybėms, kurių ūkis suiręs. Be to, prancūzai reikalauja, kad Austrija, gavusi paskolą, atsisakytų nuo unijos su Vokietija per 10 metų. Mat, per tokią uniją išaugtų jėga prieš Prancūziją ir todėl prancūzai kovoja prieš tą uniją.

Pora drąsumo pavyzdžių.

Gyvenime visur reikalinga drąsa. Kiekvienas žingsnis, kiekvienas darbas reikalauja šio taip svarbaus veiksnio. Drąsa yra skirstoma į moralinę ir fizinę. Moralinė drąsa bus, pav. sakyti visuomet tiesa, sąžiningai eiti pareigas, laikyti pažadą ir t. t. Fizinė drąsa — pulti priešą kovoje, net dažniausiai nelygioje. Kaip moralinė, taip ir fizinė drąsa yra reikalinga žmogaus gyvenime, nes su ja gimsta pasiryžimas ir pasiaukojimas. Kad geriau galėtumėm suprasti drąsumo svarbą, štai pora tikrų gyvenimo faktų, kurie tai vaizdžiai apibūdina.

Kartaginiečiai paėmė nelaisvėn tais laikais garsų ir nenugalimų legionų vadą Regulusą. Pažindami gerai jo būdą, kartaginiečiai jam sako: „Vykd sveiką į Romą. Tamsta turi prikalbėti Romos senatą padaryti su mumis taiką. Jei prikalbėsi — gali negrįžti. Jei neprikalbėsi, tai turi pasižadėti, kad grįši“. Regulusas pasižadėjo ir išvažiavo į tėvynę. Bet jis čia ne tik neprikalbėjo susitaikyti, bet atvirksčiai — įrodinėjo, kad reikia kariuoti iki visiško laimėjimo. Senatas jo paklausė: kariavo toliau ir Kartaginą pavergė. Regulusas grįžo į nelaisvę ir jį kartaginiečiai nužudė.

Apie švedų karalių Karolį XII yra pasakojama taip: kartą apgulęs jam danų sostinę, jis savo sekretoriui diktavo laiškus. Buvo šaudymas iš abiejų pusių. Mirtis tykojo. Viena granata pataikė į tą patį namą, kuriame ir karalius buvo. Sekretorius pabalo, plunksną paleido iš rankų. „Rašyk, tamsta, rašyk“ — ragino Karolis. „Jūsų Didenybė... bomba“, — išsigandęs kartojo sekretorius. „Ji nieko bendro neturi su laišku. Rašyk!“ — rami aiškino karalius ir toliau diktavo laišką, kai kita granata vėl nuplėšė namo dalį. Ir, kaip istorija sakė, šiam karaliui drąsa visur ir visuomet daugiausia padėdavo...

Laidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius plk. Itn. Kuizinas.

SKELBIMŲ KAINA pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr. **KAINA:** visiems metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt., 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai.

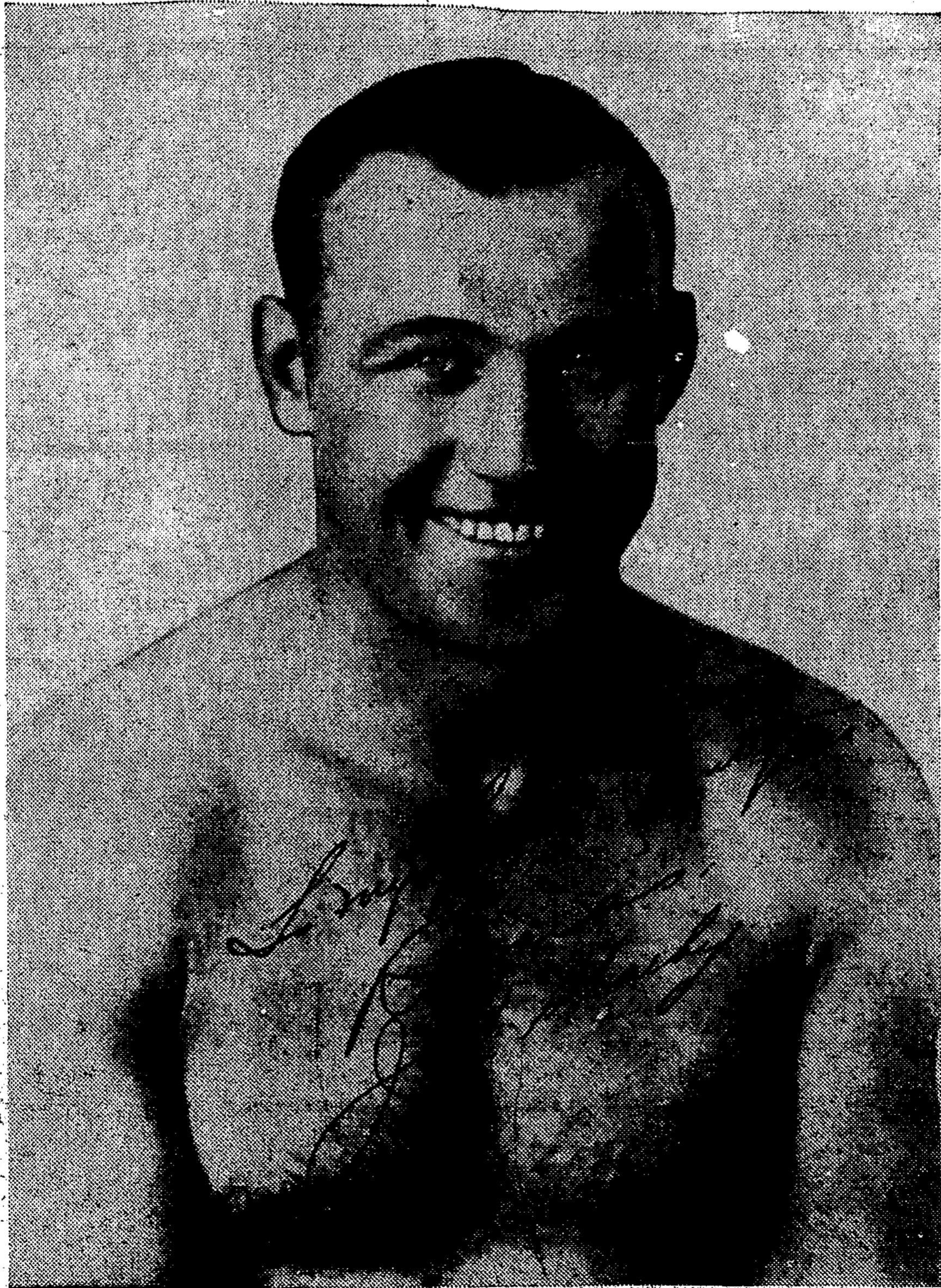
KARYS

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XIV metai

Kaunas, 1932 m. birželio 30 d.

Nr. 27 (683)

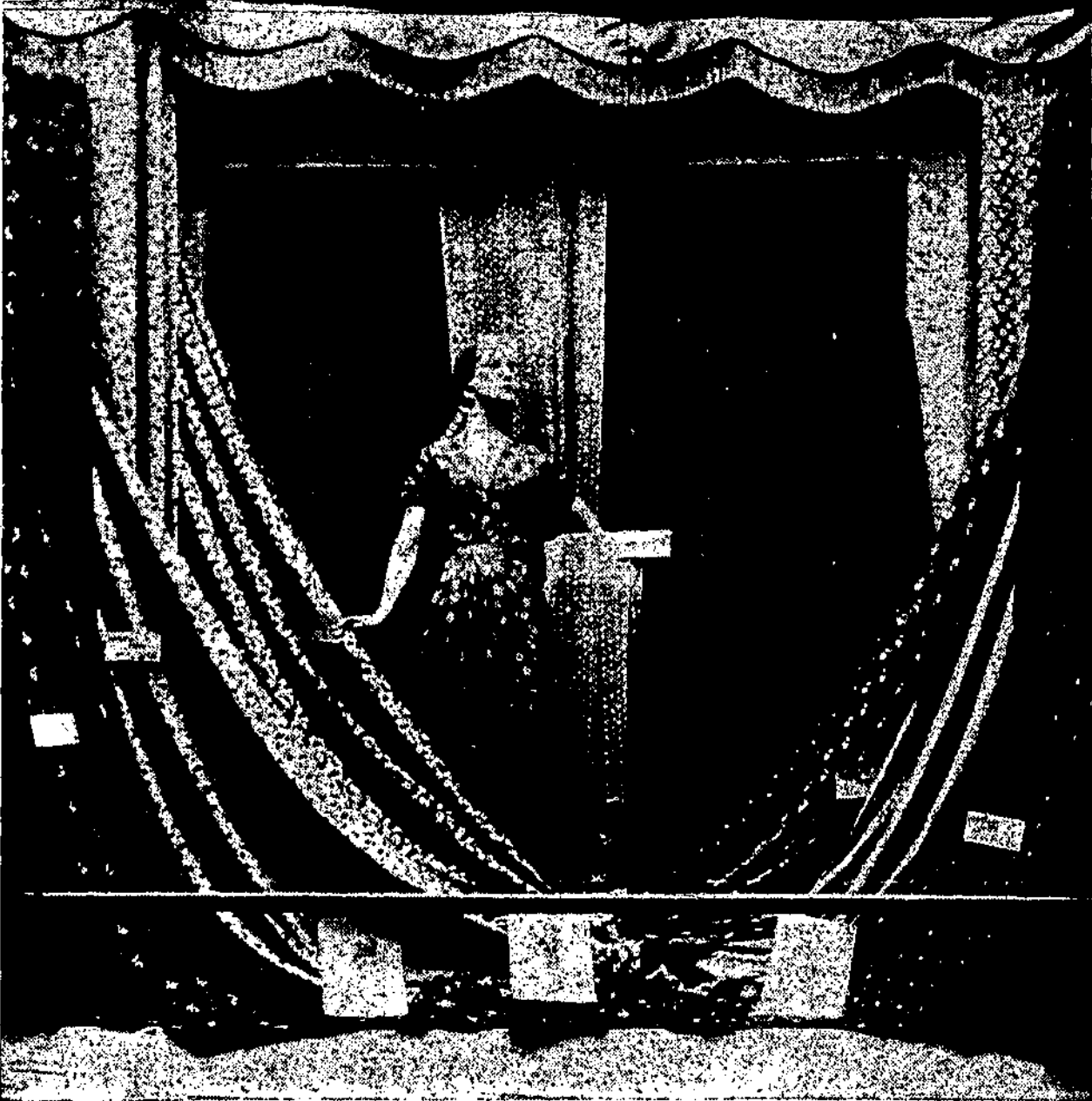
Amerikos lietuvis Juozas Sarkis - Žukauskas,
pasaulio bokso čempionas

LTSM (Vėdinis)
KARINIS TĖSINIS
LITVISO

Kooperacijos dienos (šventės) proga.

Praeitam šimtmety Anglijos darbininkai, dėl pasikeitusių ekonominių sąlygų, pasijuto labai dideliame skurde. Išbujojusi technika visai pakeitė gamybos būdus. Vietoj dirbusių iki tol fabrikuose darbininkų buvo pastatytos mašinos. Daug darbininkų arba visai neteko darbo, arba buvo priversti dirbti už žymiai menkesnį atlyginimą.

Daugeliui darbininkų su jų šeimomis badas pažvelgė į akis. Susirūpinę darbininkai pradėjo ieškoti kokios nors išeities iš gresiančio jiems su šeimomis alkanos mirties pavojaus.

Viena Ekon. Karių Bendrovės krautuvės vitrinų.
Ek. K. B. foto.

Savo baisiai padėčiai užuojautos ir noro pagelbėti vargšai iš niekur nematė. Uždarbių neteko ar jie bent žymiai sumažėjo, o už reikalingiausius pragyvenimui reikmenis tenka mokėti tiek pat. Pirkkliai ir pramonininkai, išsiplėtusios technikos dėka, net žymiai padidino savo pelną.

Praktiškai anglų darbininkai, nesitikėdami susilaukti pagalbos iš šalies, susiprato patys sau padėti. Besirūpinant, kaip išbristi iš tų baisių keblumų, pa-

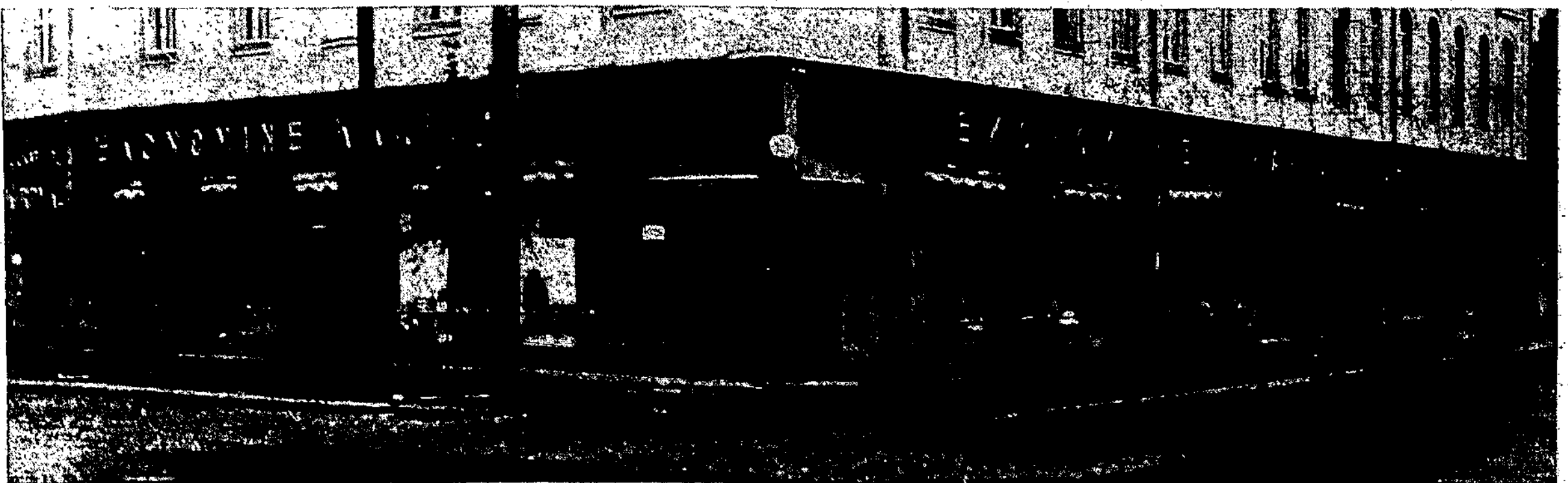
aiškėjo, kad veikiant kiekvienam atskirai nieko neatsieksi. Gauta išvada, kad tik sutelkus krūvon savo jėgas ir menkučius išteklius, jie galės rasti kokią nors išeitį. Žodžiu, suprato, kad tik jų vienybėje galys. Žodžiu, darbininkams paaikškėjo, kad jiems, turintiems bendrus opius reikalus, reikia imtis bendradarbiauti arba kooperuoti (lotyniškas žodis kooperacija reiškia bendradarbiavimas).

Iš patyrimo darbininkai žinojo, kad būtiniausi gyvenimui reikmenys, perkant juos iš pirmųjų (paties gamintojo) rankų, nėra jau taip brangūs, o tik perėję per keletos tarpininkų rankas ir atsidūrę artimiausioj darbininkui smulkių prekių krautuvėlėje jau yra jam nebeįperkami. Todėl nutarta, sudėjus po nedidelius piniginius įnašus, įsteigti Ročdely savo prekių krautuvę, imant jai prekes iš pirmųjų rankų ir parduodant savo nariams su kuo mažiausiu uždarbiu, kuriuo tik būtų galima padengti krautuvės būtiniausias išlaidas (buto, kūro, šviesos mokestis ir tarnautojų atlyginimas ir kt.). Taip buvo įsteigtas pirmas vartotojų kooperatyvas.

Puikios ročdeliečių vartotojų kooperatyvo veikimo pasėkos netrukus pasireiškė ir todėl jų pavyzdžiu pasekė ir kiti Anglijos darbininkai bei šiaip mažiau pasiturį žmonės. Netrukus tokių kooperatyvų atsirado visuose Anglijos miestuose ir miesteliuose. Iš Anglijos kooperatinis judėjimas persimetė į kitas valstybes, kur taip pat puikiai prigijo.

Vartotojų kooperacijai taip puikiai besiplečiant, pradėta galvoti ir apie gamintojų kooperatyvų steigimą. Buvo gauta išvada, kad gaminant reikalingas kooperatyvų vartotojams prekes savo fabrikuose ir dirbtuvėse, jos žymiai pigiau kaštuos, negu perkant iš atskirų fabriku bei dirbtuvių savininkų. Praktika parodė, kad ir čia neapsirikta. Dabar daugely valstybių kooperatyvai jau turi įvairiausių fabrikus ir dirbtuves. Pamatę didelę tokių kooperatyvų naudą, į juos pradėjo burtis ir smulkesnieji gamintojai (ūkininkai, amatininkai). Juk aišku, kad, parduodant gaminių didesnėmis partijomis ir stačai į jų suvartotojo rankas, visuomet galima daugiau gauti, negu naudojantis daugybės visokių tarpininkų pataravimu. Be to, šių tarpininkų pelnas palieka jau vartotojų ir gamintojų kišenėse.

Kaip atskiras žmogus nedaug ką tegali vienas nuveikti, taip ir atskiri nedideli kooperatyvai didesnių

Ekonominės Karių Bendrovės krautuvė Kaune (Laisvės al.).

Ek. K. B. foto.

darbų negalėjo atlikti. Todėl kooperatyvai pradėjo sudaryti atskiras bendrų uždavinių turinčias bendroves. Bendrovės spietėsi į valstybinio masto sąjungas, o šios 1895 metais jau sudarė tarptautinę kooperatyvų sąjungą. Ši sąjunga, turėdama tikslą skleisti kooperacijos siekimų ir jos naudingumo aiškų supratimą plačiausiuose gventojų sluoksniuose, prieš dešimt metų, t. y. 1922 m., nutarė

„Pienocentras“ atvežė kariuomenei pieno.

kooperacijos propagandai skirti metuose vieną dieną (pirmąjį liepos mėnesio šeštadienį). Šiomet tokia diena išpuola liepos mėn. 2 d.

Tarptautinė kooperatyvų sąjunga savo eilėse turi daug milijonų narių. Vadinasi, kooperacijos idėjai netrūksta draugų. Tačiau nestinga jai ir priešų, kurie ar tai sąmoningai, ar nesąmoningai nori sutrukdyti jos galingą plėtojimąsi.

Nenorėdamas varginti skaitytoją sausais išvežėjais ir duomenimis, noriu tik papasakoti kas dėjos Lietuvoj prieš 40 su viršum metų. Iš čia bus matyti, kiek kliūčių koop. teko nugalėti. Tada (kaip daugumoj dar ir dabar) visa prekyba buvo svetimtųjų (ypač žydų) rankose. Žmogus ką nors pirkdamas ar parduodamas visai priklausė jų malonės. Štai keletas pavyzdžių. Cukraus svaras parduodamas 11—12 kap. Pasitaikė porą lietingų dienų. Nueini į krautuvę cukraus. Jau jo kaina 13—14 kap. Klausai, kas per priežastis pabrangimo, ir gauni atsakymą, kad kečiai pablogėję ir pabrangęs parvežimas. O juk pirkėjas puikiai žino, kad krautuvinėkas jau sentai tą cukrų turi atsivežęs. Ta pati istorija, žinoma, buvo ir su kitomis prekėmis. Žmonės nūrėdavo, bet nieko negalėdavo padaryti prieš sutartinai veikiančius pirklius. Kai kurie lietuviai, sutaupę kiek skatiko (daugiausia tai būdavo grįžę iš Amerikos darbininkai, nebegalį sunkiai dirbti), mėgino steigti savo krautuves ir prekiauti sąžiningai. Bet negalėdavo ilgai išsilaikyti. Pasitarę sinagogoj žydėliai tiek numušėdavo kainas, kad reikėjo prekiauti su dideliais nuostoliais, arba visai netekti pirkėjų, nenorint parduoti prekes net savo kaina. Lietuvis po keletos mėnesių turėjo uždaryti savo krautuvę, palaidojęs joje visas savo sutaupas. Nugalėję konkurentą, žydėliai toliau žymiai pakeldavo kainas ir beregint konkurencijos meto nuostolius dešimteriopai atgaudavo. Tokių atsitikimų

pamenu ne vieną. Nepadėdavo lietuviams ir tai, kad palankus vietos dvarininkas geriausioj miestelio vietoj duodavo tokiems narsuoliams nemokamai butą ir krautuvei patalpą ir, be to, dar nežiūrėdamas kainų skirtumo, viską pas juos pats pirkdavo.

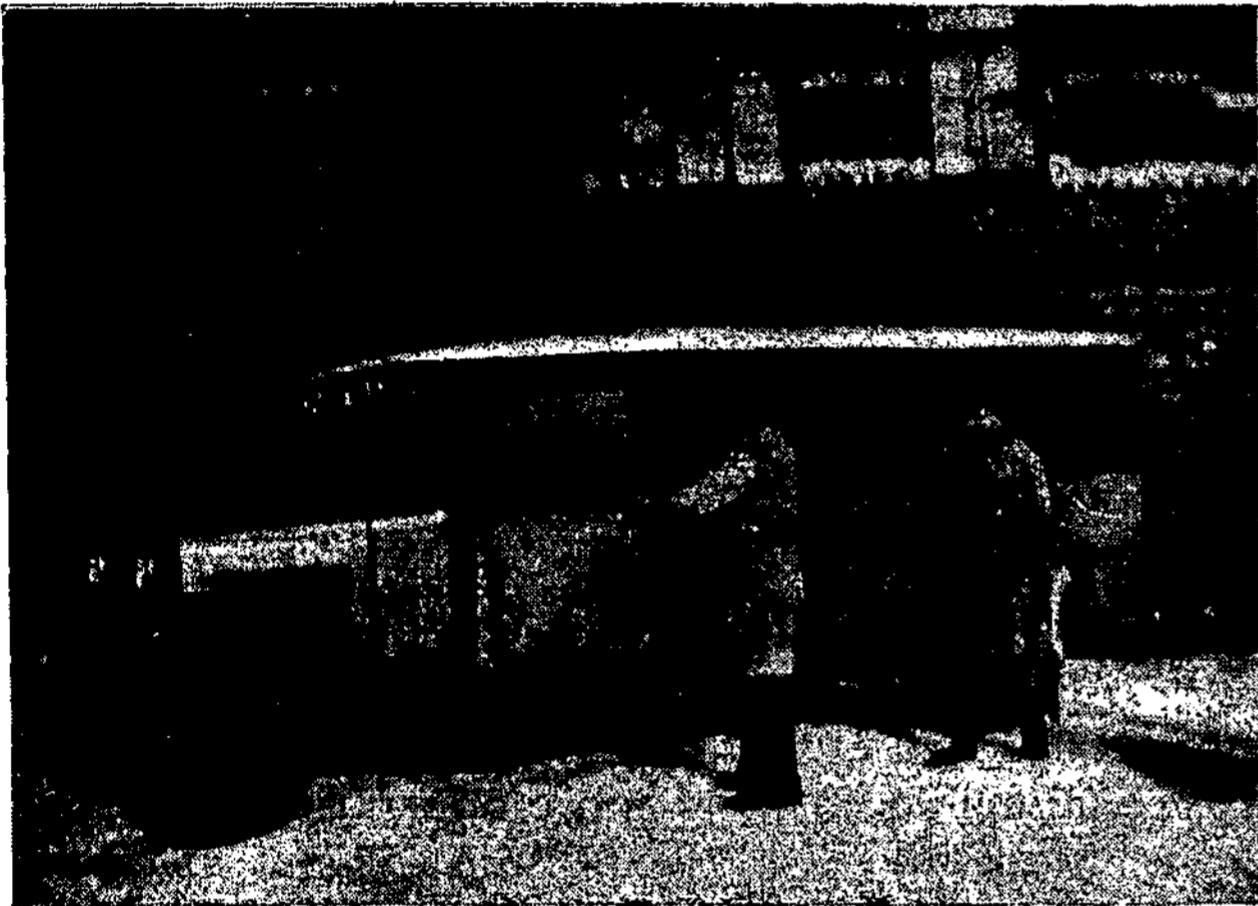
Po keliolikos metų žmonės susibūrę atidarė vartotojų kooperatyvą. Čia jau pirkliams buvo ne tiek lengva konkuruoti. Tačiau išrado būdą pamažėl žeminti kooperatyvo vardą žmonių akyse smulkiu sukčiavimu. Štai kooperatyvas pardavinėja tabako pakelį po 5 kap., uždirdamas tik ½ kap. Rodos, pilnas ne plėšikiškas. Žydėliai tą patį tabaką pradėjo pardavinėti po 4 kap. Vadinasi, su ½ kap. nuostoliu. Kada kooperatyvas pamėgino iš vieno jų nupirkti visą to tabako atsargą, žydėlis išsigando ir nuo kitos dienos tabako kainą žydėliai jau sulygino su koop. kaina. Arba vėl kitas atsitikimas. Tam tikros rūšies muilo gabalas (1 svaras) kooperatyve pardavinėjamas po 12 kap., o žydėliai parduoda po 10 kap. Publika murma. Pradėta tyrinėti kame dalykas. Pasirodė štai kas. Fabrike muilas gaminamas dideliais gabalais po 40 svarų. Perkant supiaustomas į mažesnius po ½ ar 1 svaro gabalus ir iš visų 6 pusių dedamas fabriko štampos. Žydėliams gi prašant, tas pats gabalas jau supiaustomas į 50 svarų. Pirkėjo akis tokio mažo svorio nepastebės, o dėti ant svarstyklių svorį nė į galvą neateina, nes kaip kooperatyve, taip ir pas žydėlį kiekvienas gabalas turi to paties fabriko štampos. Todėl žydėlis, pardavinėdamas muilo „svarą“ 2 kapeikom pigiau, išrenka už „pūdą“ 500 kap., o kooperatyvas, „lupdamas“ brangiau, tik 480 kap. Reikia žinoti, kad prekyboje yra taip vadinamos „atviros“ prekės (cukrus, žibalas, degtukai, tabakas ir pan.) ir „tamsios“ (audiniai galanterija ir kitos). Pirmųjų kainos visiems aiškiai žinomos, o antrųjų tik gerai nu-

„Parama“ atvežė kariuomenei duonos.

simanantiems. Žmonėliai galvoja: „jei už aiškiasias prekes brangiau lupa, tai už kitas dar brangiau“ ir eina pas „pigėsnį“ žydėlį. Tam tik to ir reikia, nes nustojęs kapeikų iš atvirųjų prekių, iš tamsiųjų atsigriebia rubliais. Kada tos sąžiningų pirklių smulkios suktybės išėjo aikštėn, kooperatyvas žmonėse įsigijo pasitikėjimo, pradėjo stiprėti ir net karo audros jo nepalaužė. Mat, ką reiškia žmonių susipratimas ir vienybė. Tokių pat, o dažnai ir dar gudriau sugalvo-

tų priešų pinklių, sutikdavo ir sutinka kooperatyvai savo plėtojimosi kely ne tik pas mus, bet ir visur. Mat, kooperatyvai trukdo nesąžiningą žmonių išnaudojimą. Žinoma, gerą kooperatyvų vardą žmonių akyse kai kada suteršia nesąžiningi jo tarnautojai. Bet tas juk pasitaiko ir privačioje prekyboje bei pramonėje. Šiam blogumui užkirsti kelią yra renkamos kooperatyvų valdybos ir revizijos komisijos, kurioms ir pavedama budriai kontroliuoti visą kooperatyvo veikimą. Be to, ir kiekvienas atskiras kooperatyvo narys gali ir turi, ką nors bloga pastebėjęs, ne šnibždėti apie tai pakam-piais, o pareikšti kooperatyvo kontrolės organams, ar, susitarus su kitais nariais, reikalauti net sušaukti visuotinių narių susirinkimą pastebėtiems blogumams aptarti ir pašalinti. Toks nario atviras ir griežtas pasielgimas išeis tik kooperatyvo naudai ir neleis plisti apie jį tamsiems ir dažnai perdėtiems gandams. Tikrai padėčiai apibūdinti nereikia vengti kviestis talkon ir spaudą.

„Maistas“ atvežė kariuomenei mėsos.

Mūsų kooperatyvams nesukako dar nė pusės šimtmečio amžiaus. Vadinas, jie gyvena dar neprityrusios kūdikystės metus. Dažniausiai pas mus iš neišmanėlių tenka išgirsti užmetimų: „kam, girdi, man tas kooperatyvas, kad nei ten pirkti pigiau galima, kaip kitose kratuose, nei parduoti brangiau, kaip žydeliui.“ Aš jau anksčiau keliais pavyzdžiais įrodžiau, koks galėtų būti žmonių išnaudojimas, ypač dabartiniu sunkmečiu, jei kooperatyvai nereguliuotų kainų. Juk ne kooperatyvai žiūri, kokias kainas prekėms nustato privatūs pirkiai, o atvirkščiai — pirkiai priversti yra taikintis prie kooperatyvų nustatomų kainų. Pasitaiko, be abejo, ir klaidų. Tačiau, gerai kiekvieną atskirą atsitikimą apsvarstęs, protingas ir sąžiningas žmogus supras, kad dar per sunku mums prekyboje klaidų išvengti. Juk neturime šioj srityj prityrusių žmonių. O kas besimokindamas neklysta? Kada prityrusių žmonių vaikai ims prekiauti, klaidos žymiai sumažės. Mums reikia mažiau veržtis į valdininkus, kunigus, advokatus, gydytojus ir pan. — ten jau yra pakankamai žmonių — o imtis prekybos verslo ir tada atsipalaiduosime nuo svetimųjų išnaudojimo.

Nors mūsų kooperacija jaunutė ir jos augimą labai sutrukdė didysis karas, bet vis dėlto ji savo tinklu apėmė visą Lietuvą. Susikūrė tokios galingos koope-

ratyvų organizacijos, kaip „Lietūkis“, „Pienocentras“ ir pan., be kurių dabartinis mūsų gyvenimas būtų nebeįmanomas.

Šūkio „vienybėje galybė“ teisingumą patvirtina ir mūsų valstybės stebuklingas atgijimas. Argi mes būtume išlaikę nepriklausomybę, rūpindamiesi kiekvienas tik savo asmens reikalais, kiekvienas kovodamas su priešu tik savo kiemo ribose? Ne! Tik sutelkę krūvon visas jėgas, glaudžiai bendradarbiaudami (kooperuodami), mes galėjome atstatyti savo valstybę.

Todėl kooperacijos dienos (šventės) proga patys gerai apie ją pagalvokime, kitiems paašškinkime jos naudingumą tautai ir valstybei. Eikime prie to patys ir kitus skatinkime, kad nė vieno žmogaus neliktų šalia kooperacijos, o visi taptų jos uoliais ir aktingais nariais. Per kooperaciją sustiprėsime ekonomiškai ir tada jokie priešai, jokie kriziai mums bus nebaisūs!

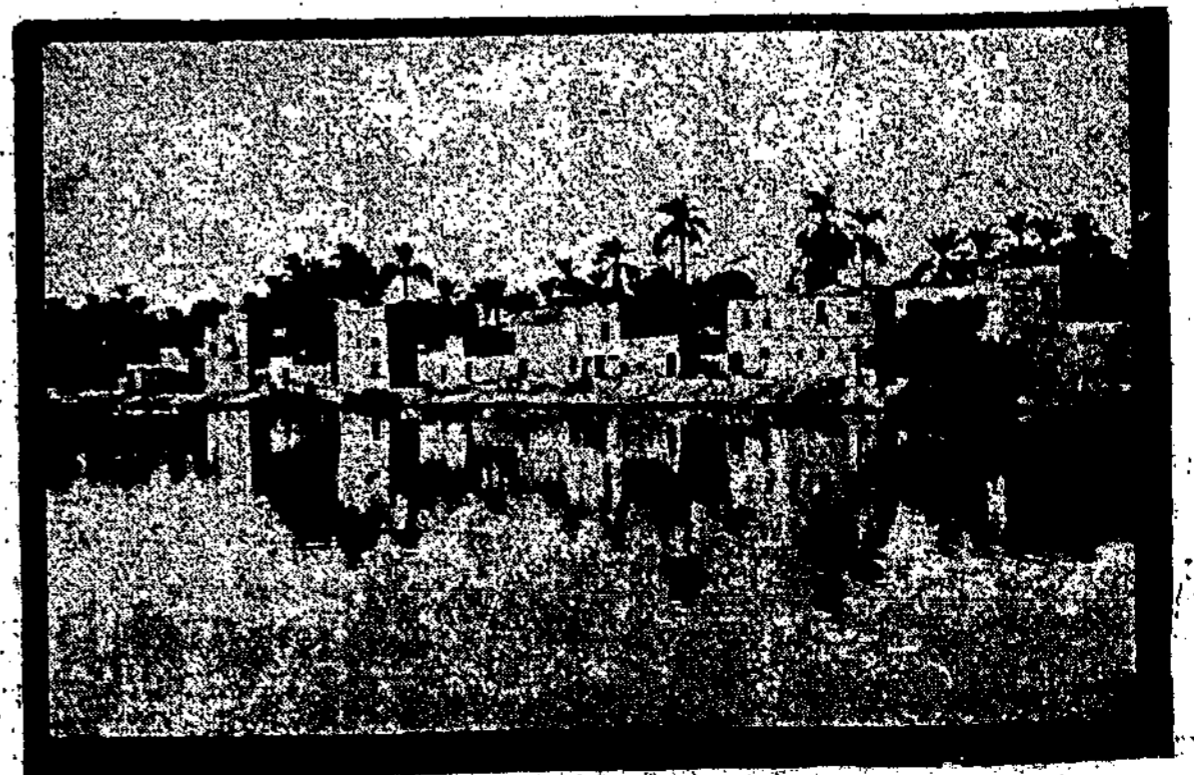
Visados atminkime, kad tik vienybėje galybė ir visi tapkime kooperatyvų nariais!

S. K.

Vakaras vasaros stovykloj.

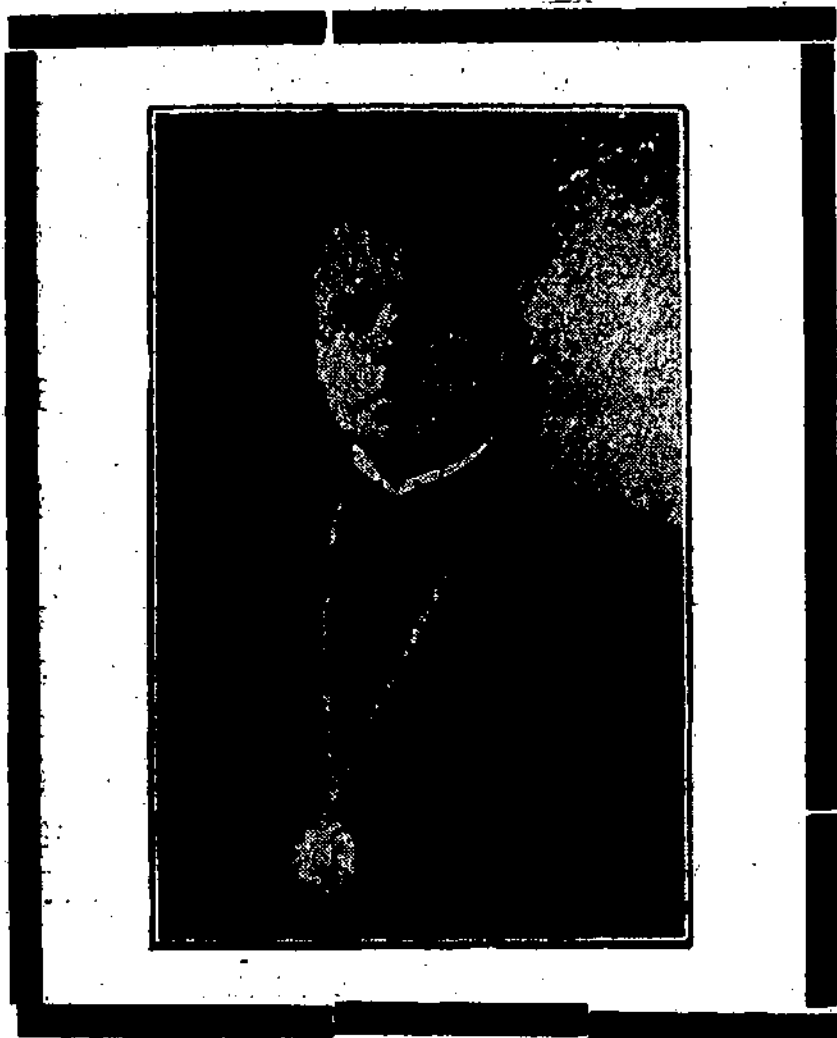
— Sudiev! — ištarusi skubiai
Saulutė pasapnuot nuėjo,
Vien debesys — rausvi mergaičių kaspiniai
Draikos ilgesiu be vėjo.
Palinko šilo žalios kasos,
Šešėliai parėmė šakas;
Ir ašaros žolynus vilgo ramos,
Lyg motiną rankas.
Štai pirmos žvaigždės briliantais
Danguj plasnoja, braidu vandenį,
Ir taip jauku, jauku stovėt ant kranto,
Eini ir nežinai nė kur eini.
Tiktai daina galingai nuaidėjus
Kraujuosna paneria jaunutę širdį,
Ji primena žiaurius brolių engėjus,
Kurių skundų taip niekas, nieks negirdi.
— Ech, lenke, maršale ir visi kraugėriai!
Kurie nematote tiesos nė grožio,
Mes sakome jums tai atvirai —
Prązys jūs' rūbuos kraujo rožės!
Sugaus trimitas žalio vario,
Prieš tiesą melas sutrupės;
Tiktai drąsiau varykim savo barą,
Tiktai narsiau lig lemiančios nakties!

Jon. Docius.

Dabartinio Egipto vaizdelis.

Mirė tautos atgijimo dainius Maironis.

Birželio 28 d. 3 val. rytą mirė mūsų tautos atgijimo dainius ir pranašas Maironis — pralotas Jonas Mačiulis - Maculevičius, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Dar mūsų tautos spaudos laikais, kada mūsų tėvynėj buvo tamsu ir rusų caro valdžia slopino kiekvieną mūsų tautiško darbo kibirkstėlę, kada mums buvo draudžiama lietuvių kalba ir niekinama mūsų kalba, Maironis savo jautriomis dainomis kėlė lietuvių tautą iš miego, savo dainomis pranašavo, kad „atsibus tėvynės sūnūs didžią praeitį atminę, pagimdys vargai galiūnus, ugnimi uždegs krūtinę.“ Jo žodžiai išsipildė ir jis pats pamatė laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Jo dainos kėlė lietuvių tautišką ir karišką dvasią didžiojo karo metu (1917 m.) lietuvių batalionų Rusijoje karių tarpe, o ypač 1919—1920 m. nepriklausomybės karų metais, kada jau kovojome už savo tėvynę ir laisvę.

Plačiau apie Maironį parašysime kitame numery.

Siekia mokslo.

Besibaigianti mokslo metai su savo egzaminais mokslus einančių tarpe visuomet sukelia savotišką baimę. Kiekvienam kyla klausimas: „išlaikysiu ar ne?“

Nenuostabu, kad dreba kinkos gimnazijų ir seminarijų mokiniams, bet paskutiniaisiais metais jos pradėjo „drebėti“ ir suaugusiems, net ūsotiems mūsų liktiniams viršiloms ir

puskarininkiams. O, rodoš, šie mūsų kariškosios šeimos nariai nieko bendro su gimnazistais neturi. Nors per visus mokslo metus jokio ryšio, rodos, ir nematyti, bet mokslo metų pabaiga stebėtinai juos suartina.

Kodėl? Todėl, kad daug mūsų kariškos šeimos narių — liktinių yra pasiryžę, žūt būt, nesitenkinti vien pradžios mokykloje įgytomis žiniomis, bet jų išigyti ir aukštesnėse bendrojo lavinimo mokyklose. Nors tarnyba tiesiog tai siekti jiems neleidžia, bet jie atliekamu nuo tarnybos laiku, vakarais, stengiasi papildyti savo žinių arsenalą, stengiasi įgyti aukštesnį išsilavinimą.

Pasiryžimas viską nugali. Todėl nenuostabu, jei šie pasiryžėliai drąsiai eina į sprendžiamąją jų viso meto darbo valandą — egzaminus. Ir retai atsitinka, kad kuris iš ten neišeitų nugalėtoju.

Jei mes pažiūrėsime į esamas tuose miestuose, kur stovi mūsų dalys, suaugusių gimnazijas, liaudies universitetus ir kitokias panašias mokslo įstaigas, kurios dirba vakarais, tai pamatysime, kad didelis jų klausytojų nuošimtis yra mūsų liktiniai. Vadinasi, šie mūsų betarpiniai viršininkai ir auklėtojai yra įvertinę mokslo reikalingumą ir pasiryžę nesitenkinti, kaip minėjau, mamos prie ratelio ar pradžios mokyklos suteiktomis žiniomis. Reiškiny, kuris džiugina kiekvieno kario širdį. Aišku, kad tik išsilavinęs auklėtojas arba viršininkas galės tinkamai ir suprantamai išaiškinti savo valdiniam mokomą dalyką, tik turėdamas žinių viršininkas galės jų duoti ir savo valdiniam.

Nereikia užmiršti, kad į mūsų eiles, kiekvienu naujokų ėmimu, ateina žmonių, kuriems joks mokslas yra nepažįstamas. Žodžiu, ateina atitinkamas nuošimtis visiškai analfabetų (nemokančių skaityti ir rašyti). Dėl ko tokių atsiranda, žino kiekvienas lietuvis, kuris atmena rusų ir vokiečių okupacijas ir mūsų nepriklausomybės kūrimosi laikų sunkumus.

Kariuomenė — atitinkama mokykla ir čia yra pasiryžta neišleisti iš savo eilių nė vieno bemokslio. Tuo tikslu yra švietimo pamokos, įvairios paskaitos ir t. t. Švietimo pamokose dažniausiai dėsto tie patys mokytesni kareiviai, aukštesnių viršininkų prižiūrimi. Bet naujokas naujokui — mėnkas autoritetas ir

jo žodžiai niekuomet nebus taip atidžiai klausomi kaip viršininko. Tik viršininkas gali įkvėpti savo valdiniam pasiryžimo, tėvynės meilės ir t. t.

Todėl mūsų kariška vadovybė nori, kad visi žemesnieji viršininkai - liktiniai turėtų nors vidurinio mokslo cenzą. Tuo tikslu ji pati rengia įvairius bendro lavinimosi kursus ir teikia kai kurių lengvatų besimokantiems.

Tie, kurie savo pasiryžimu stengiasi šį savo vadovybės pageidavimą įvykdyti, reikia sveikinti.

B. Kačius.

Raitininko daina.

Skelki žirge, skelk kanopą —
Vieškelėliais tolyn.

Daugel godų neramiųjų
Veržiasi širdin.

Girdis — broliai nenurimsią
Panerio krantuos,

Kol daina po visą kraštą
Džiaugsme neliūliuos.

Sesės lauksią su vainikais
Dulkančiam kely.

Pirmą žvilgsnį, kaip vilyčią —
Tau, brangus kary.

Šveistas kardas saulėj žiba —
Šimtas kirčių bus.

Skelki žirge, skelk kanopą
Ir už žemę ir namus.

Raitelio dalia — ne žaislas
O širdy — ugnis!

Tik drąsumas, žirgo greitis —
Ir laisva šalis.

Skelki žirge, skelk kanopą —
Vieškeliais tolyn.

Daugel godų neramiųjų
Veržiasi širdin.

Balys Gdž.

Stovykloj.

Žaliosios girios, žaliame pavėsy,
Kur beržas beržą šakom bučiuoja,
Vyrų ne dešimt, vyrų ne šimtas,
Taisos stovyklą, dainas dainuoja.
Papuoš kaip miestą gatvėm rašytą,
Nubers takelius geltonu smėliu,
Pririnks iš šlaitų žiedų mėlynų,
Sodins, kaip dukros daržely gėles.
Rytą iš miego, draug su trimitu,
Prikels sparnuočiai giesmę nebaigtą.

Paskui po laukus vyras į vyrą,
Kartos ką mokės, kaip kautis reikia.

Saulei užgesus, po dienos darbo
Aidės per girią visokios godos.
Pravirks armonika, pravirks ir smuikas,

Išlies, ko ilgis, širdis be žodžių...
Balys Gdž.

MASKAVIMAS.

Bendri dėsniai. Geriausi sumanymai, drąsiausi žygiai ir patvariausi įtvirtinimai gali būti priešojveikiami, jei tik jie bus jam žinomi. Todėl, norint laimėti, reikia viską nuo priešoj slėpti. Slėpimo būdus ir priemones vadiname maskavimu. Maskuoti nuo priešoj savo jėgas, priemones, lauko įtvirtinimus, kariuomenės veiksmus ir viršininkų sumanymus galima dviem būdais: 1) padaryti visai nematomus arba 2) matomus, bet nesuprantamus, apgaulingus.

Nūdien pas priešininkus yra daugybė sekimo priemonių: pilni laukai įvairiausiais žiūronais šarvuotų priešoj akių, matančių tolimą užpakalį, šnipai siaučia visame krašte, toli nuskrendanti lėktuvai dieną mato kiekvieną vorą ant kelio, kiekvieną apylinkių pakitėjimą, bet susekti gynimo organizaciją visų galingiausia priemonė yra oro fotografijos, kurias iš lėktuvų nufotografuoja oro žvalgai. Tokioje fotografijoje, nufotografuotoje iš kelių kilometrų aukštumo, galima išžiūrėti visas vietas smulkmenas, ne tik lauke, bet miške ir apgyventuose rajonuose. Iš įvairių laikotarpių oro fotografijų palyginimo sužinoma apie visus pakitėjimus ir įtvirtinimus.

Įvairiomis priemonėmis surinktos žinios suplaukia į priešoj štabus, kur atliekama žinių santraukos, kontrolė ir gaunama gana tikslų atitinkamų išvadų. Niekur ir niekuomet negalima pamiršti, kad esi priešoj sekamas, todėl kiekviename žingsnyje labai rūpestingai ir atsidėjęs turi nuo jo slėptis arba jį klaidinti.

Kad maskavimas pasiektų tikslą, reikia jį atlikti pagal atitinkamus dėsnius, kurie priešoj protą įtikina tuo, ką jis mato. Kiekvienas paslėpimo būdas - maskavimas turi būti: 1) **aktingas**, 2) **įvairus** ir 3) **naturalus**.

Maskavimo aktingumas pasireiškia sugebėjime taip užsimaskuoti, kad priešininkas gautų visai kitų išpūdžių ir netikrų išvadų apie mus. Šiam dėsniui išlaikyti visuomet maskavimas turi būti atliekamas pagal tam tikrą viršininko idėją ir planą, atsižūrint į taktines aplinkybes ir be to, visiškai įvykdytas. Vieno kito daikto nuslėpimas, nepaslepiant visumos, nesudarant pas priešininką įtikinančio

vaizdo, dar nesudarys maskavimo, — priešas, toliau tirdamas, suras tikrąybę.

Maskavimo įvairumās pasireiškia vartojime įvairių priemonių ir būdų paslėpti. Maskavime negali būti nustatytų šablonų, nes priešas, kartą sužinojęs apgaulės būdą, iš šablono ypatybių žinos apie pačią tikrąybę.

Nors ir melagingas mūsų veiksmas ar pastato vaizdas tik tuomet privers priešą tikėti tuo, ką jis mato, kada tas vaizdas jam išrodys naturalus, visai patikimas. Priešingai, jis pradės iš pagrindų tyrinėti ir išaiškinti.

Maskavimo būtinumas turi būti suprastas ne tik visų laipsnių viršininkų, bet ir eilinių kareivių. Didžiausias darbas ir gausus priemonių vartojimas be jokios naudos eis vėjais, jei nebus visi, kaip vienas, pasiryžę slaptumą išlaikyti, arba kas nors nesupras paties reikalo.

Visos maskavimo priemonės skirstomos į dvi rūšis: 1) **naturalinės** arba gamtinės ir 2) **techninės**. Gamtinės priemonės sudaro maskavimo drausmę ir klaidinančius veiksmus bei gandas.

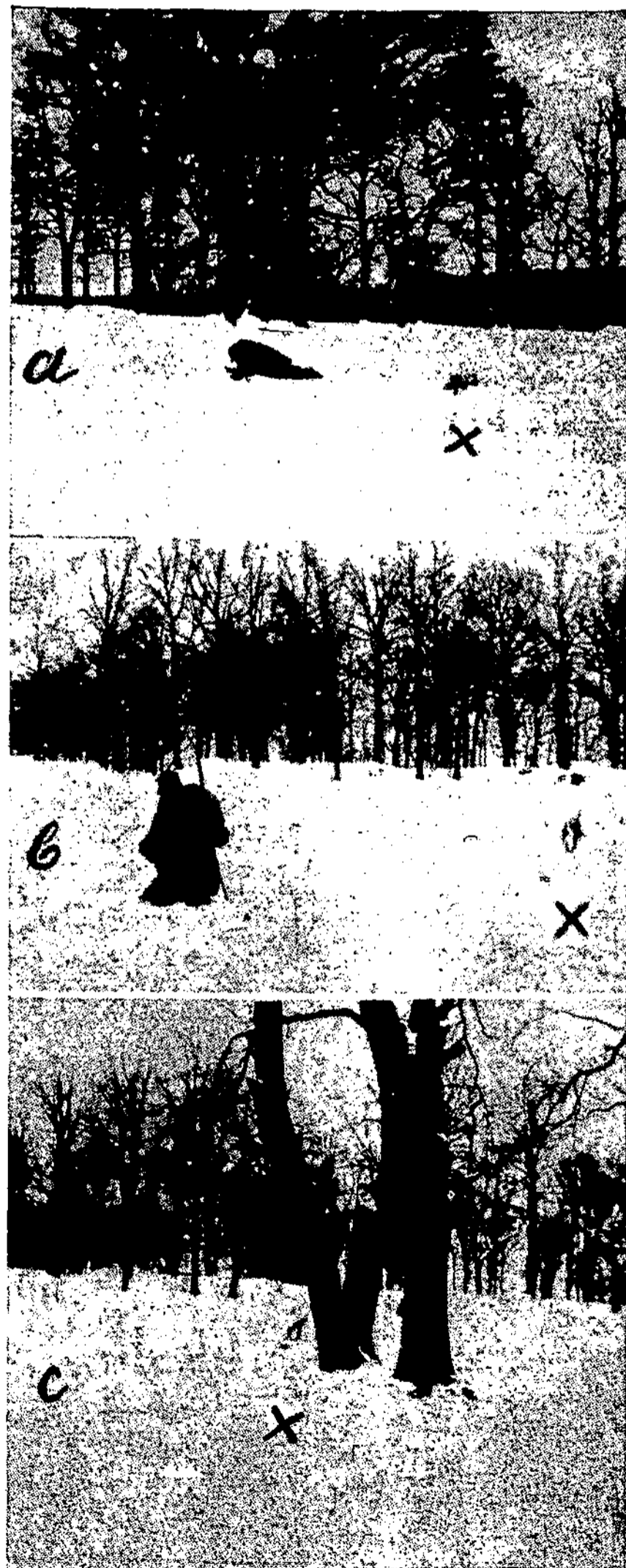
Tikslus, visuotinis ir nuolatinis visko slėpimas nuo priešoj sudaro **maskavimo drausmę**. Maskavimo drausmę privaloma visų laipsnių kariams ir uždėda jų kiekvienam tam tikras pareigas. Ji, kaip ir bendroji kariška drausmė, suvaržo žmonių valią, tam tikrais atvejais apsunkina įvairiomis taisyklėmis ir reikalauja tam tikro elgesio. Maskavimo drausmė reikalauja atitinkamai tvarkyti kariuomenės judesius, pavyzdžiui: dalims postovyje esant, draudžiama kareiviams vaikščioti gatvėmis, rinktis prie šulinių, virtuvių, krautuvių ir t. t., vaikščioti tik esamais takais, nors ir toliau reikėtų eiti; naktį tam tikrose padėtyse nerūkyti, balsiai nekalbėti ir ugnies nekurti, nors ir šalta būtų; žygius ir pozicijų tvirtinimo darbus naktimis atlikti; priešoj lėktuvui pasirodžius, sustoti ar gulti ir t. t. Visų karo viršininkų pareiga žiūrėti, kad būtų griežtai atliekami maskavimo drausmės reikalavimai.

Klaidinančius veiksmus ir gandas sudaro įvairių rūšių demonstracijos, būtent: žygiai priešinga linkme, distancijų bei tarpeklių padidinimas arba sumažinimas tarp vorų,

rašymas ir išplatınimas melagingų įsakymų, liepimų ir t. t.

Techninės priemonės sudaro: 1) **sistematingas vengimas ryškių ir taisyklingų linijų ir formų visuose įtvirtinimuose**, 2) **augalų vartojimas pridengti pastatus ir priemones**, 3) **kariškas grimas**, 4) **įvairūs dažymai**, 5) **dekoracijos** ir 6) **dūmų uždangos**.

Augalų vartojimas pasireiškia šia forma: dengiant velėnomis, nu-piauta žole, šakomis ir t. t.; naujai supiltos žemės spalva suvienodinama su aplinkumos spalva ir išvaizda; dengiant iškasus, statumas ir ištusis griovius, kad jų nebūtų matyti iš viršaus; persodinant krū-

Pav. 1. Kaip kareiviai atrodo žiema lauke su apsiaustais ir be jų: a—gulom, b—klūpsčiom ir c—su baltu apsiaustu (X) sniege ir su dėmėtu prie medžio. Kareivių su baltais apsiaustais apačioj pažymėti kryželiai.

mus ties pastatais ar jų angomis; sukastos ar supiltos žemės apželdinamos sėjant žolę, javus ir t. t.

Karišku grimu vadinami tokie žmogaus slėpimo būdai, kurie keičia jo išvaizdą ir dėl to jis yra nebeatomas, pavyzd.: žmogus žiemą su baltu apsiaustu sunkiai išžiūrimas ant sniego, prie medžių atsisojęs su dėmėtu apsiaustu, arba šakomis tinkamai apsikaisęs, gali būti nematomas sekėjas. Kokios didelės reikšmės gali turėti, pav., žvalgyboje, žiemą balti, o vasarą ir kitu metu dėmėti apsiaustai, liudija 1 pav. Kareivis be apsiausto aiškiai matomas, o greta klūpintis ar gulintis su baltu apsiaustu vos išžiūrimas — tik iš šautuvo ir veido. Tarp medžių stovintis kareivis su dėmėtu apsiaustu taip pat neaiškiai

Pav. 2. Baltas apsiaustas.

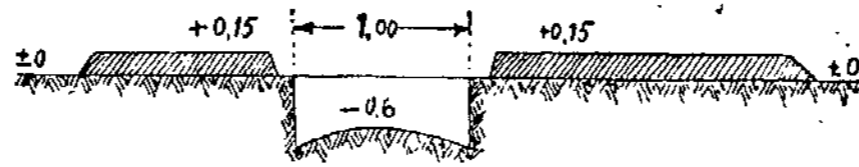
matomas (žiūr. 1 pav. — c). Bendra apsiausto išvaizda parodyta 2 ir 3 pav.

Pav. 3. Dėmėtas apsiaustas.

Naujai iškastos žemės spalvoms suvienodinti su aplinkuma specialės maskavimo komandos su dažų švirškiais (tam tyčia pritaikintais dažais su cementu) labai greitai gali nudažyti apkasų brustverius ir t. t. Taip pat plačiai vartojamas dažymas dėmėmis ir slepiama spalva įvairių kariškų priemonių, k. t.: patrankų, šarvuočių ir t. t. Toks dažymas panaikina daikto tikrą išvaizdą ir nematyti jo formų.

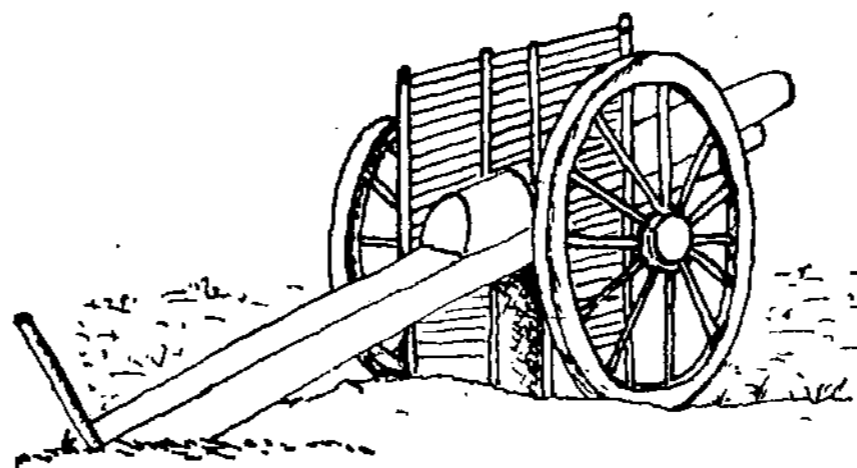
Judėjimui paslėpti pakeliui statomos atitinkamo aukštumo tvoros — uždangos arba kabinamos ant stulpų ir medžių gulščios ir stačios marškos. Priešui klaidinti statomi melagingi apkasai, patrankos ir t. t. Tokie klaidinantieji pastatai pritraukia priešų ugnį, o jo pėstininkai atakuoja tuščius plotus. Įvairūs pastatų dengimai ir melagingų, klaidinančių pastatų vartojimas vad. dekoracijomis. Dekoratyvio arba melagingo apkaso profilis parodytas 4 brėž.

Brėž. 4. Melagingas šaulių apkasas.

Melagingame apkase visos linijos ir kampai turi būti ryškesni, nes tuomet oro fotografijoje niekuo nesiskiria nuo tikrųjų apkasų. Melagingi apkasai ir kt. gali būti padirbti suariant žemės paviršių plūgais ir tik vėliau su kastuvais kiek pataisant.

Taip pat gali būti sudarytos ir priešui kiek matomos melagingos artilerijos pozicijos, o tikrosios pozicijos kitoje vietoje ir gerai paslėptos. 5 br. parodyta, kaip vaiz-

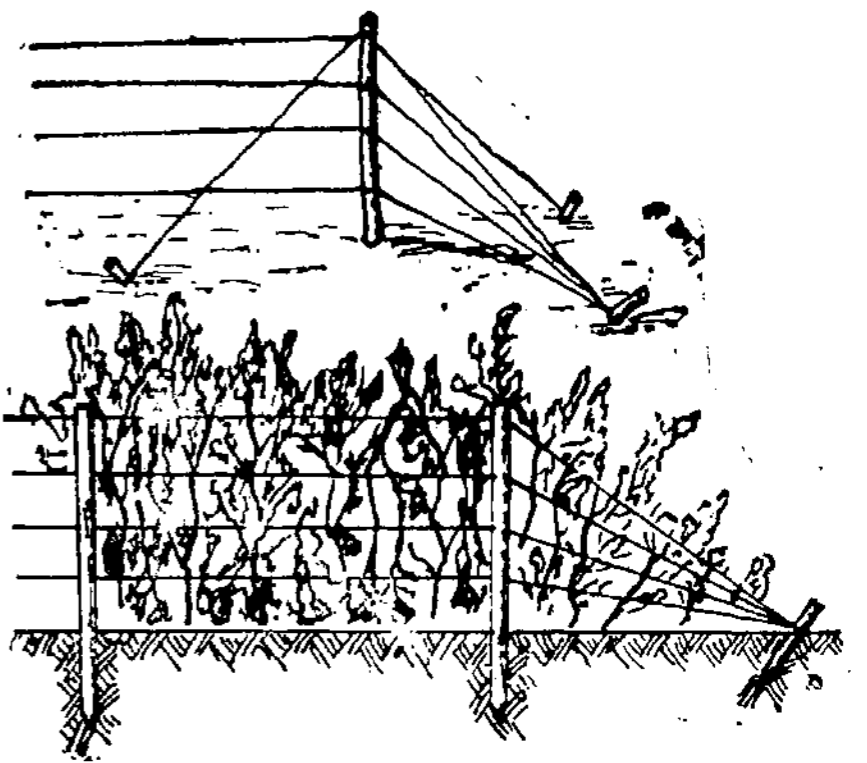
Brėž. 5. Melaginga patranka pozicijoje.

duojamas artilerijos pabūklas, pastatytas pozicijoje. Tokį pabūklo vaizdą sudaro pora rąstgalių, du atsarginiai ratai ir žabų ar lentų tvorelė, vaizduojanti skydą. Vietoje tikrų ratų galima iš baslių sukalti dirbtinius ratus, ratlankius apvelkant audeklu, skudurais ir t. t. Kad būtų naturalus ir tikras vaiz-

das, reikia iš tokios pozicijos ir šaudymą vaizduoti. Tuo reikalu tenka nors retkarčiais padegdinėti tam tyčia paruoštus užtaisus, kurių padegimas derinamas su tikrosios baterijos šaudymu. Taip pat, nors retkarčiais, prie tokių patrankų turi atitinkamai vaikščioti žmonės, padaryti prie jų takus, pravėžes ir t. t.

Tikroje baterijos pozicijoje, o taip pat atviriems keliams pridengti, naudinga statyti vielos ir šakų tvoras (žiūr. 6 br.). Tokiomis tvoromis papildomi krūmai, kada reikia ką nors pridengti nuo priešų akių. Užstatant jomis kelius, jei jos ir būtų priešui matomos, vis dėlto savo tikslą pasiekia, nes priešas nemato, kas ant kelio yra.

Savotiškos dekoracijos dirbamos iš cheminių medžiagų, sudarant dūmų uždangas. Dūmų uždangas sudaro specialės komandos ir artilerija šaudydama dūminiais sviediniais. Dūmų uždangos vartojamos persikeliant per upes prieš akivaizdoje, apakinant joje sekimo punktus ir panašiais atvejais.

Brėž. 6. Maskavimo tvora.

Žiūrėdami į daiktus iš arti, juos tiesiog pažįstame, nes matome visas jų smulkmenas, o žiūrėdami iš tolo, apie daiktus turime spėlioti ir visiškai pažįstame tik išžiūrėję juose vieną kitą charakteringą požymį. Daiktų požymius ir skirtumus sudaro jų formos ir spalvos. Žiūrint į daiktus iš viršaus, ypač saulei šviečiant, jų šešėliai labai daug padeda pažinti, kartais sudarydami jų aiškius vaizdus. Taip, pavyzdžiui, žiūrėdami iš viršaus į saulės apšviestą stulpą, matome šviesų tašką ir tamsų stulpo atvaizdą. Žiūrėdami į medžio šėšėlį, galime atskirti net medžio rūšį. Žiūrėdami į žmogų, jo šešėlyje matome visas charakteringas žmo-

gaus atvaizdo žymes ir t. t. Ap-skritai, šešėliai yra dviejų rūšių: 1) savieji — neapšviestoji daikto pusė ir 2) krintantieji, arba tikrieji daiktų vaizdai žemės plokštumoje. Krintantieji šešėliai visuomet tam-sesni. Daiktai, turinti ryškesnes formas, taisyklingas linijas, kam-pus, briaunas ir išsiskiriančią nuo aplinkumos spalvą, visuomet gerai matomi, o oro fotografijoje su ryš-kiomis žymėmis visuomet gerai išeina — nuo aplinkumos išsiskiria. Taip pat kuris nors atskirai stovin-tis daiktas visuomet lengviau gali būti pastebėtas tiek lauke, tiek fo-tografijoje. Juo vieta lygesnė, grynesnė, juo mažiau joje daiktų, juo tie daiktai geriau matomi.

Kai kuriais atvejais iš arti daik-tas atrodo gerai paslėptas ir sun-kiai įžiūrimas, bet iš toliau (ar iš lėktuvo) yra matomas, pastebimas, o fotografijoje net ir visai aiškus. 7 pav. matome dengtus (žiūr. ki-tame nr. apie apkasų dengimą) kautynių skyriaus apkasus. Šių ap-kasų grioviai buvo viršuje išraiz-gyti viela, šakomis bei žole, o pyli-mai buvo atidžiai iškloti velėnomis. Apkasai buvo nematomi per 15 žingsnių, bet oro fotografijoje jie

išėjo puikiais, nes nebuvo pa-kankamai skaitytasi su šešėliais.

Smulkesni daiktai stambesnių daiktų krintančiuose šešėliuose ir be to, būdami aplinkumos spalvos, iš toliau visuomet yra sunkiau įžiū-rimi ir fotografijoje neaiškūs. Šį reiškinį visuomet reikia išnaudoti.

Iš šių pastabų išvados tokios: 1) visų lauko pastatų spalva turi būti suderinta su aplinkumos spal-va; 2) negali būti juose ryškių linijų, briaunų, kampų, taisyklingų formų ir lygių plokštumų; 3) visi pastatai turi būti derinami su vie-toje esančiais daiktais, naudojant tuos daiktus kaip uždangas iš šo-nų, ar iš viršaus, arba naudojant nors jų šešėlius; 4) pastatų mas-kavimas turi būti pačių tikrinamas iš įvairių atstumų nuo žemės ir iš lėktuvų fotografuojant; 5) nega-lint tikrųjų pastatų paslėpti, tenka plačiai vartoti melagingus pasta-tus, kad nors tuo priešą galima bū-tų suklaidinti; 6) slėpimas turi būti nuolatinis, todėl ir patys pozicijų įtvirtinimo darbai turi būti mas-kuojami.

(Bus daugiau).

J. M-s.

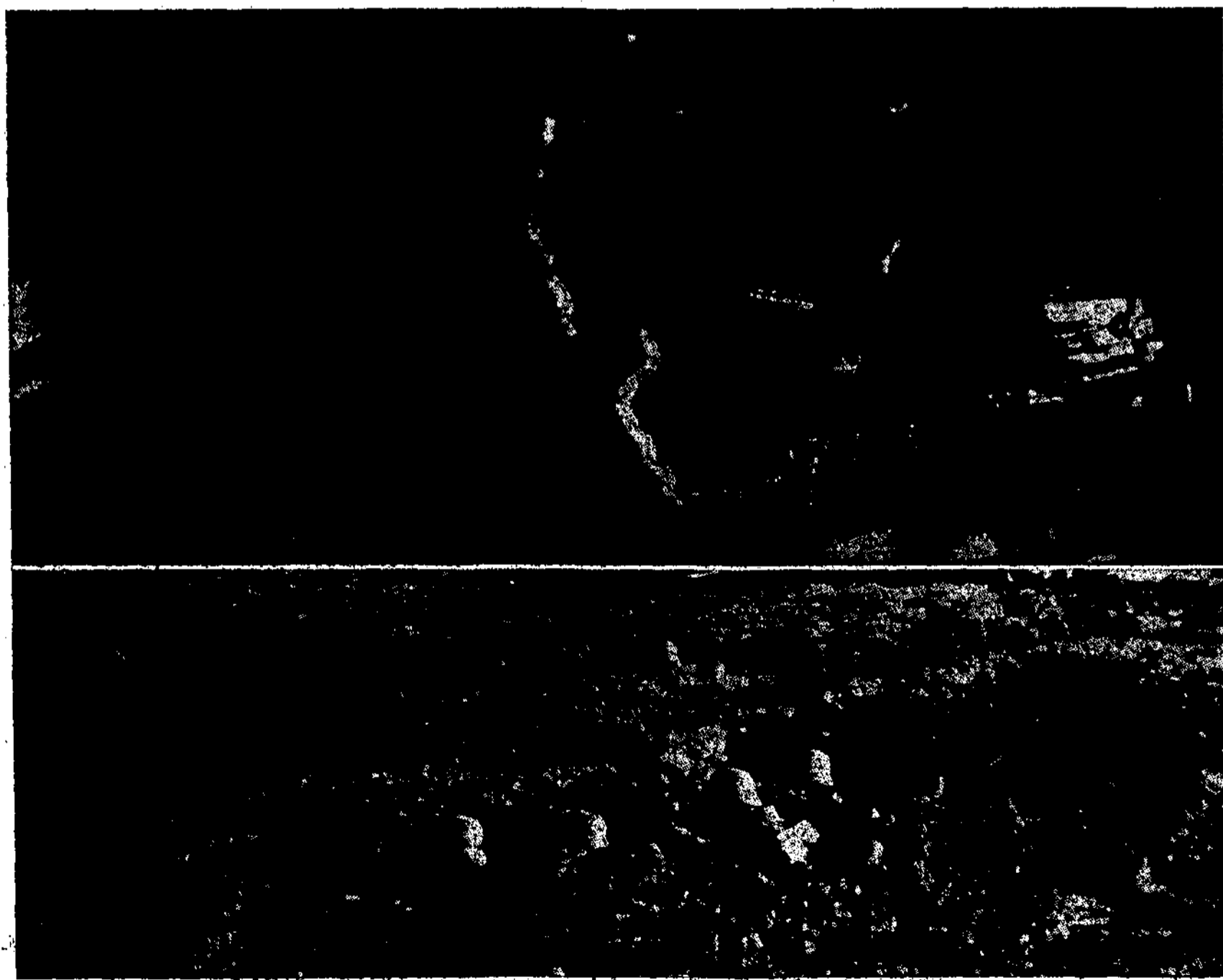
Šarkis vieną paža-dą ištesėjo.

Vos kelios dienos praėjo, kai tolimoj Amerikoj mūsų tautietis Jack Sharkey — Juozas Žukauskas po ištiso dešimtmečio sunkaus darbo ir milžiniškų pastangų nu-vainikavo „Limbergo sūrio čempio-ną“ (taip buvo pavadintas Šmelin-gas po pirmo „laimėto“ susitikimo su Šarkiu) vokiečių Maksą Šmelin-gą ir tuo užtarnautai laimėjo visų kategorijų pasaulinio bokso čem-piono juostą ir vardą.

Sunkūs krizio laikai, nepasto-vus ir audringas Europos gyveni-mas laikas (ypač Šmelingo tėvy-nėj), visos konferencijos ir pasita-rimai birželio 21 d. buvo pamiršti ir nustumti į šalį, kai Nevjorko rin-ge 75.000 minios akivaizdoj pasi-rodė du boksininkai — Šarkis ir Šmelingas.

Ir štai birželio 22 d. naktį vi-sam pasauliui radio paskelbė žinią: „Jack Sharkey pasaulinis bokso čempionas!“ Šis trumpas posakis ypač sujaudino ir pradžiugino kiek-vieno lietuvių širdį, nes nugalėto-jas yra savas žmogus, lietuvis, Lie-tuvos padangės tėvų sūnus. Žino-ma, ne visas pasaulis triumfavo ir džiaugėsi kartu su lietuviais. Vo-kietijos gyventojai nuliūdo ir savo Makso buvo skaudžiai apvilti.

Prieš eidamas į rungtynes Šme-lingas pareiškė, kad tai esanti jo viso gyvenimo kova ir jis kovosias iki paskutinio atsikvėpimo, nes noris įrodyti, kad esąs vertas čem-piono vardo. Šarkis gi tarė: „aš esu-tikras, kad laimėsiu.“ Ir dar juo-kais pridūrė: „Šmelingui teks pini-gai, o man čempiono vardas.“ Dėl paskutinių Šarkio žodžių reikia pa-žymėti, kad Šarkis iš rungtynių pajamų, (kurių bendrai buvo 543.000 dolerių) gavo vos 54.000 dolerių, o Šmelingas net 232.000 dolerių. Savo laiku Šarkis buvo su-tikęs rungtis su Šmelingu už dyką, visas pajamas atiduodant jam. Bet Šmelingas su tuo nesutiko. Mat, bijojo per greit (pasiūlyta buvo tuoj po 1930 m. rungtynių) prara-si „čempiono“ vardą ir likti „be-darbiu“, koku jis yra dabar. Iki šių metų rungtynių Šmelingas, ti-tuluodamasis „čempionu“, važinėjo po Ameriką ir Vokietiją demon-struodamas bokso ir šiaip rodyda-masis publikai už pinigą. Be to, dar vaidino filmose ir kitais būdais

Pav. 7. Nepakankamai maskuoti apkasai oro fotografijoje, nufotografuoti iš 2 km aukštumo, galima aiškiai pažinti. (Iš mūsų aviacijos ir pionierių bendravimo): a — maskuoti kautynių skyriaus apkasai (dengti); b — atvira susisiekimo eiga su velėnomis išklotais pylimais; c — nemaskuoti apkasai; d — vieta, iš kurios imta maskavimui vė-lėnos (nuaduota suartu lauku); e — tie patys maskuoti kautynių skyriaus apkasai fo-tografijoje ir šiaip žiūrint iš 15—10 m. tolimo jie yra visai nematomi. Galima juos pažinti tik iš šaudančių juose šaulių (matyti šalmai).

„spaudė“ ir rinko pinigus. Todėl dabar aišku, kodėl Šmelingas nenorėjo skirtis 1930 metais su taip pelningu vardu, kuris buvo jam Šarkio „įmuštas“.

Po nelemto 1930 m. rungtynių Šarkis turėjo iki š. metų kovos m. dvejas rungtynes. 1931 m. liepos mėn. 22 d. Šarkis kovėsi su amerikiečiu Mickey Walter. 15 roundų rungtynės baigėsi lygiomis. Rungtynėmis ir Šarkiu amerikiečiai buvo apvilti, nes tikėjosi, jog jis greit sudoros Walkerį. Šarkio vardas kiek pašlijo, bet štai, tais pačiais metais spalio mėn., Šarkį suporuoja su milžinu Karnera. Prieš šias rungtynes Karneros šalininkai ir treneriai tvirtino, kad Karnera dar nėra buvęs per savo karjerą tokioje geroje formoje, kaip dabar. Pats Karnera pareiškęs, jog iki šiol visus savo priešus mušęs labai atsargiai, bijodamas juos užmušti, tačiau Šarkį plieksias iš visų jėgų, be jokio pasigailėjimo. Deja, Karneros žodžiai daugiau buvo pranašingi jam pačiam, nes Šarkis per 10 roundų vanojo jį kaip tinkamas ir milžinas nuo smūgių siubavo, kaip nendrė. Šarkio markė po šių rungtynių smarkiai pakilo, tuo labiau, kad su Karnera bijojo rungtis Šmelingas ir buvo nutraukęs jau pasirašytą sutartį. Atsisakymas rungtis Šmelingui kainavo 250.000 litų. Teko tiek atlyginti Karnerai. Todėl Šmelingas nukentėjo dvejopai: moraliai — anuomet užsitraukė ant savęs bailio vardą ir dabar — neteko 25 tūkstančių dolerių. Tie pinigai buvo išlaikyti iš jo atlyginimo, gauto už paskutines rungtynes su Šarkiu.

Ilgai išsisukinėjo Šmelingas kovos su Šarkiu. Bet atėjo ir jam „juodoji“ diena. Pažiūrėkim dabar, kaip ėjo ši atmintina kova.

Kova buvo žiauri, įtempta ir atkakli. Kumštis meną klasiškai demonstravo abu boksininkai ir jų kova priminė garsių boksininkų laikus — Džonsono, Dempsey ir Tunney. Pirmas roundas baigėsi maždaug lygiomis. Antram rounde Šarkis pradėjo pulti ir buvo aiški jo persvara. Trečiame rounde vėl matyti didesnis Šarkio aktyvumas, nors ir Šmelingas aktingai priešinosi. Ketvirtam rounde Šarkis Šmelingą buvo perbloškęs ant ringo virvių. Penktame rounde Šarkis puolimą plėtė toliau. Šeštame rounde Šarkis užvožė kelis skaudžius smūgius. Septintam rounde

Šmelingas Šarkį įvarė į kertę ir sudavė smarkų smūgį į veidą, bet tučtuojau gavo smarkų smūgį „gražos“ tarp akių. Aštuntas roundas baigėsi lygiomis. Devintam ir dešimtam rounde buvo Šmelingo persvara. Smarkiai nukentėjo Šarkio ausis ir kairė akis. Vienuoliktas roundas Šarkiu buvo krizės roundu, ką pripažįsta ir pats Šarkis ir buvo susirūpinęs dėl rungtynių pabaigos, nes šiame rounde Šmelingas keturis kartus sudavė Šarkiu į veidą ir vos nebuvo išmušęs iš lygsvaros, bet vėliau atsigaavo ir išsilaikė iki galo. Šis roundas buvo Šmelingo geriausias iš visų 15 roundų kovos, bet kartu jis buvo jam ir „gulbės daina“. Likusieji keturi roundai praėjo labai atkaklioj kovoj, bet su kiek aiškesne Šarkio persvara. Paskutinius roundus Šarkis kovėsi su „užlipdyta“ akim, o Šmelingas buvo visas kraujais paplūdes.

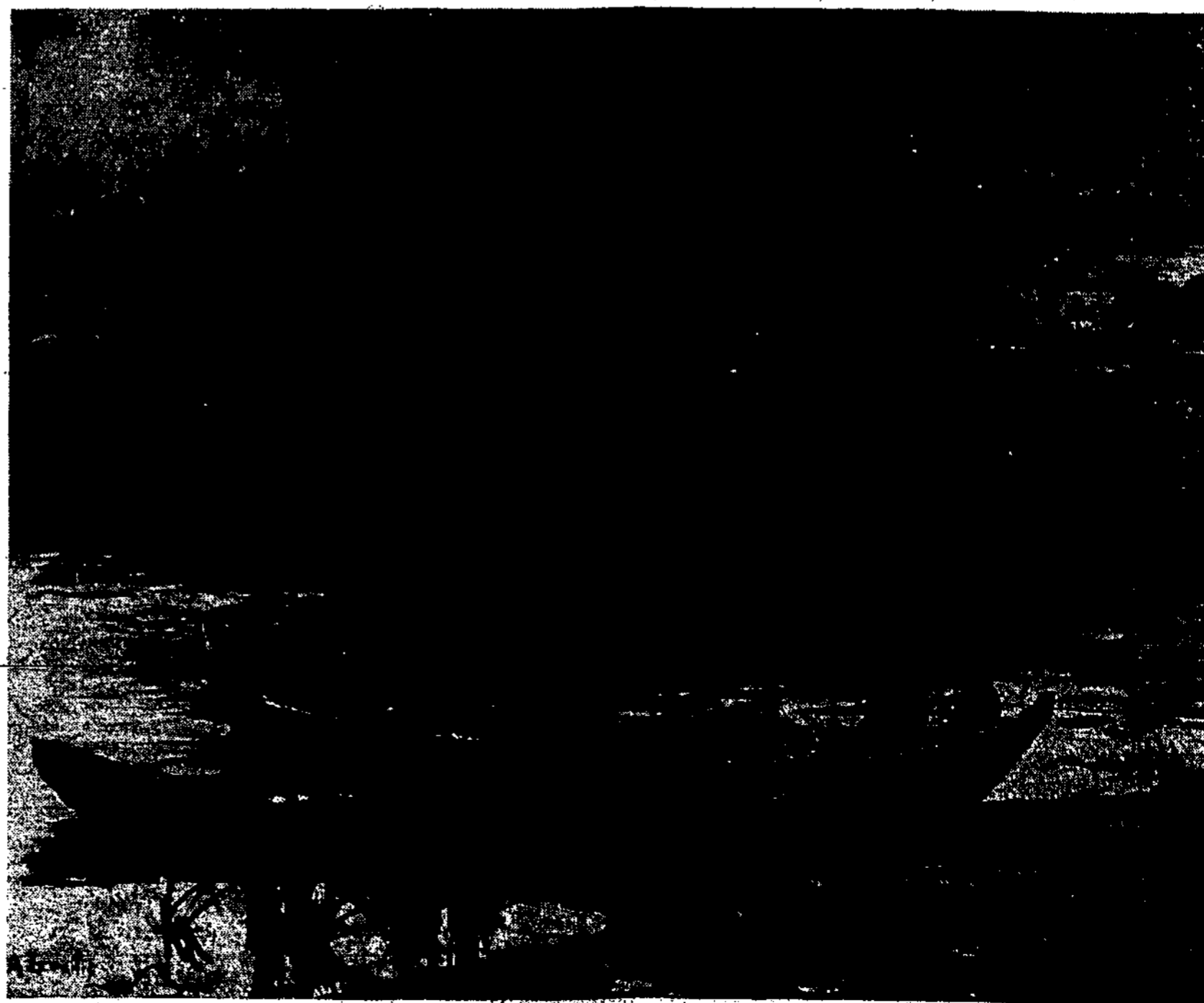
Šarkis skelbiamas nugalėtoju ir jam minios kelia ovacijas. Sveikino jį Nevjorko burmistras, rungtynių rengėjas, draugai ir pats Šmelingas. Tuoju po rungtynių abu boksininkai suteikia žurnalistams pasikalbėjimą. Šarkis pareiškė: „Aš laimingiausias pasauly žmogus!“ Be to, dar pagyrė Šmelingą kaipo

gerą boksininką. Šmelingas su žurnalistais kalbėjosi beveik verkdamas ir pareiškė: „pralaimėjimas man visai netikėtas, nes buvau įsitikinęs laimėti.“

Pasipylė Šarkio sveikinimai ir iš Lietuvos. Respublikos Prezidentas per užsienių reikalų ministerį sveikino Šarkį. Kartu su tuo R. Prezidentas pakvietė Šarkį šią vasarą atvykti Lietuvon. Sveikino dar ministeris pirmininkas, įvairios sporto ir visuomenės organizacijos bei atskiri asmens.

Perniai vasarą mūsų žurnalistai, būdami Amerikoje, buvo apsilankę ir pas Šarkį. Per pasikalbėjimą Šarkis buvo kviečiamas atvykti Lietuvon su savo tėvais, kurie yra kilę iš Lietuvos. Tada Šarkis sakė: „Aš ir dabar galiu nuvažiuoti į Lietuvą. Bet aš pirmiau noriu sumušti vokiečių Šmelingą ir atimti iš jo neužpelnytą pasaulinį bokso čempionatą.“ Dabar Šarkis savo žodį ištesėjo — Šmelingą sumušė, bet liko dar jo antras pažadas — atvykti Lietuvon. Reikia manyti, kad savo antrąjį pažadą Šarkis ištesės ir dar šią vasarą brangų svečių pasaulinį čempioną Juozą Žukauską matysime Lietuvoje.

Juozas J.

Palangos žvejų valtys.

Dail. A. Žmuidzinavičiaus paveikslas.

Praktiški patarimai karių krautuvų vedėjams.

Spauda, atidžiai sekanti visuomenės gyvenimą, kruopščiai registruoja visus gyvenimo įvykius. Nebus tokių iškilnių, sukaktuvių ar šventės, į kurią spauda neatkreiptų savo dėmesio.

Čia norėčiau, kooperacijos šventės proga, patiekti keletą praktiškų patarimų karių krautuvų pardavėjams ir vedėjams.

Nereikia manyti, kad tik dideli dalykai turi gyvenime reikšmės. Kartais mažas, visai nepastebimas reiškinys gyvenime daug daugiau nulemia, negu koks nors didesnis įvykis.

Karių krautuvų vedėjai, turėdami kasdien reikalus su žmonėmis, parduodant ar perkant prekes, turi būti ypatingai visame kame akylūs.

Štai keletas patarimų.

Pirkėjui atėjus į karių krautuvę ir paprašius bet kokios prekės, pardavėjas turi tuojau, nieko nelaukdamas, pagalvoti, kokią kainą jis už tą prekę prašys. Pavyzdžiui, pirkėjui paklausus: — Kiek kainuoja šitas muilas? — pardavėjas turi rimtai ir greit atsakyti, kad tas muilas kainuoja tiek ir tiek (kaina).

Kai kuriose karių krautuvėse, ypatingai provincijoje, teko pastebėti tokių kurioziškų reiškinį. Pardavėjas, paklaustas bet kurios prekės kainos, ilgai galvoja, kartais net pakaušį pakrapšto ir tik po to teikiasi lėtu balsu, lyg pats abejojamas, pasakyti prekės kainą. Žinoma, pirkėjas, matydamas tokį pardavėjo netvirtą nusistatymą dėl kainos, pradeda derėtis, siūlyti savo kainą, o kartais net visai iš krautuvės išeina, sakydamas, kad pas žydą jis nusipirksiąs pigiau. Iš esmės, rodos, tai visai menkas dalykas, bet, kaip iš pavyzdžio matyti, jis dažnai būna lemiamas. Jeigu yra sakoma, kad prekės kainos negalima sakyti lėtai, abejojant, tai dar nereikia, kad, sakant kainą, reikia sakyti pakeltu balsu. Šita paskutinė priemonė gali būti dar pavojingesnė už pirmąją. Prekės kainą reikia pirkėjui sakyti labai mandagiai, rimtai, trumpai ir aiškiai.

Pardavėjo mandagumas su pirkėjais turi didelės reikšmės. Dideliuose miestuose, kur krautuvė arti krautuvės, mandagūs pardavėjai visuomet turi dau-

giau pirkėjų. Užsieny pardavėjai specializuojasi tam tikrose mokyklose, kur juos moko mandagiai apsieiti su pirkėjais. Pardavėjo rimtumas, sakant prekės kainą, labai svarbus. Vienokį įspūdį mes gauname iš rimtos kalbos ir kitokį iš nerimtos. Tai pastebime gyvenime, tas pat yra ir krautuvėse. Kur kalbama rimtu reikalu, ten ne vieta juokams. Jeigu pardavėjai prekės kainą sakytų juokais, tai kai kam galėtų atrodyti, kad prekės kaina nerimta, bet tik dėl juoko, ar taip sau yra sakoma.

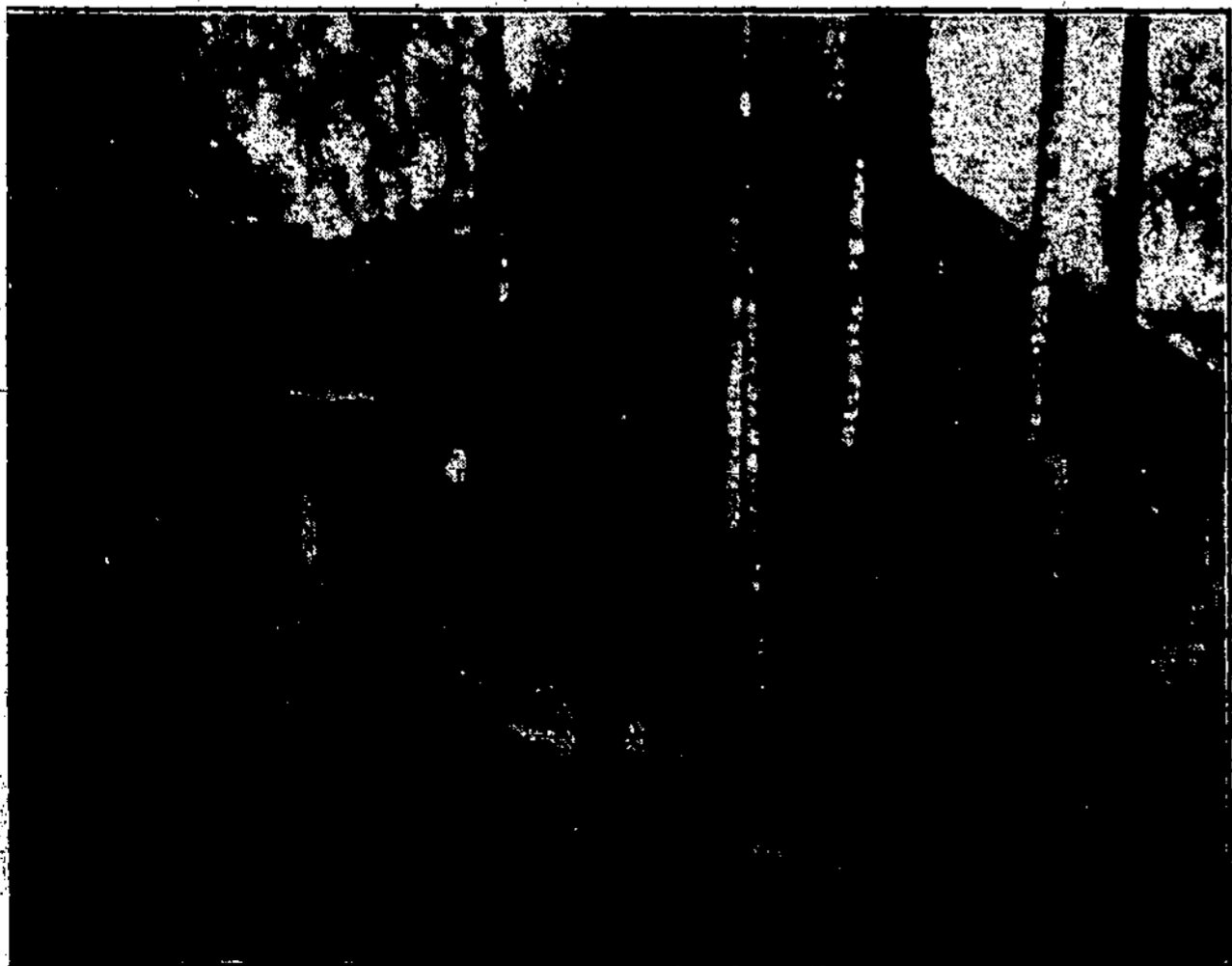
Prekių kainą sakyti trumpai ir aiškiai irgi svarbu. Trumpai ir aiškiai pasakyta prekės kaina, sukelia pirkėjui mažiau abejonių, bet daugiau pasitikėjimo. O tas palankios nuomonės naudingumas kaip tik turi ir rūpėti pardavėjui, nes nuo to priguli mažesnis ar didesnis prekių pirkimo kiekis.

Pardavėjas neturi būti piktas, paniuręs ir nosį pakabinęs. Paniuręs ir šiurkštus pardavėjas, pats to nejausdamas, dažnai pirkėją nuo savęs atstumia. **Pardavėjas turi būti malonus, linksmas ir paslankus.** Sakau linksmas, bet tai dar nereikia, kad jis turi šokinėti arba garsiai juoktis. Pardavėjas turi būti linksmas ne paviršutiniškai, bet savo dvasioj, kad į jį pažiūrėjęs jaustum ne pasipiktinimą, bet susidarytum gerą įspūdį.

Pardavėjas turi kalbėti tik tiek, kiek yra reikalinga. Jis neturi įsileisti į kalbas su pirkėju, neturi jo klausinėti apie jo šeimyninius rūpesčius, žodžiu, **nekalbėti nieko, kas nėra jo kompetencijoje (neįeina į jo pareigas).** Visoks pasikalbėjimas, jei krautuvė daug pirkėjų, neigiamai veikia laukiančius, o kartais net su-nervuoja. Bet pasakyti pirkėjui kokį nors kuklų komplimentą (pagyrimą) kartais net patartina. Bet ir tuo atveju reikia labai žiūrėti į pirkėjo nuotaiką, kad kartais be reikalo nevietoj ar nelaiku neišsišokus. Šitame dalyke reikia praktikos ir takto.

Nemažesnės reikšmės turi ir greitas patarnavimas. Blogas prekės įvyniojimas ar ilgas raišiojimas rodo, kad pirkėjas į savo tiesiogines pareigas žiūri pro pirštus. Ir labai gėda tokiam pardavėjui, jeigu pirkėjas paprašo antrą kartą rūpestingiau įvynioti ar tinkamai surišti. Pardavėjas turi to vengti. **Greitas patarnavimas rodo, kad pardavėjui brangus pirkėjo laikas — svarbu jį negaišinti.** Pirkėją tas veikia teigiamai. Pirkėją tas juo rūpinimasis paperka be pinigų. Todėl reikia stengtis kaip galima greičiau patarnauti. Suvyniotą prekę nereikia padėti ant stalo, bet mandagiai, paprašius, paduoti į rankas. Pirkėjui atsisveikinant, jeigu rasis tinkama proga, reikia mandagiai paprašyti, kad ir ateityj tamstų krautuvėj atsilankytų. **To reikia tik prašyti, bet ne primygtinai reikalauti ir prašyti, kaip galima, mandagesnėj formoj.**

Ant. Gulkis.

Lietuvio troba miške.

Kada atsirado kelnės. Graikams ir romėnams kelnės nebuvo žinomos. Tik tai atplūdus barbarų tautoms, kelnės įėjo madon. Tačiau romėnams iš pradžios nepatiko šioji nauja mada. 397 metais net buvo išleistas įstatymas ir uždraustas „barbariškas paprotis“ mūvėti kelnėmis. Pirmieji pradėjo mūvėti kelnėmis germanai. Iš pradžių germanų kelnės tebuvo tiesiog prikištė, nešiojama po apsiaustu, kuri paskiau buvus pailginta lig letenų. Toliau šie rūbai vis daugiau tobulėjo. Dabar tai jau visos civilizuotos tautos nebeprapaižsta vyro be kelnų.

Skautai, į stovyklą!

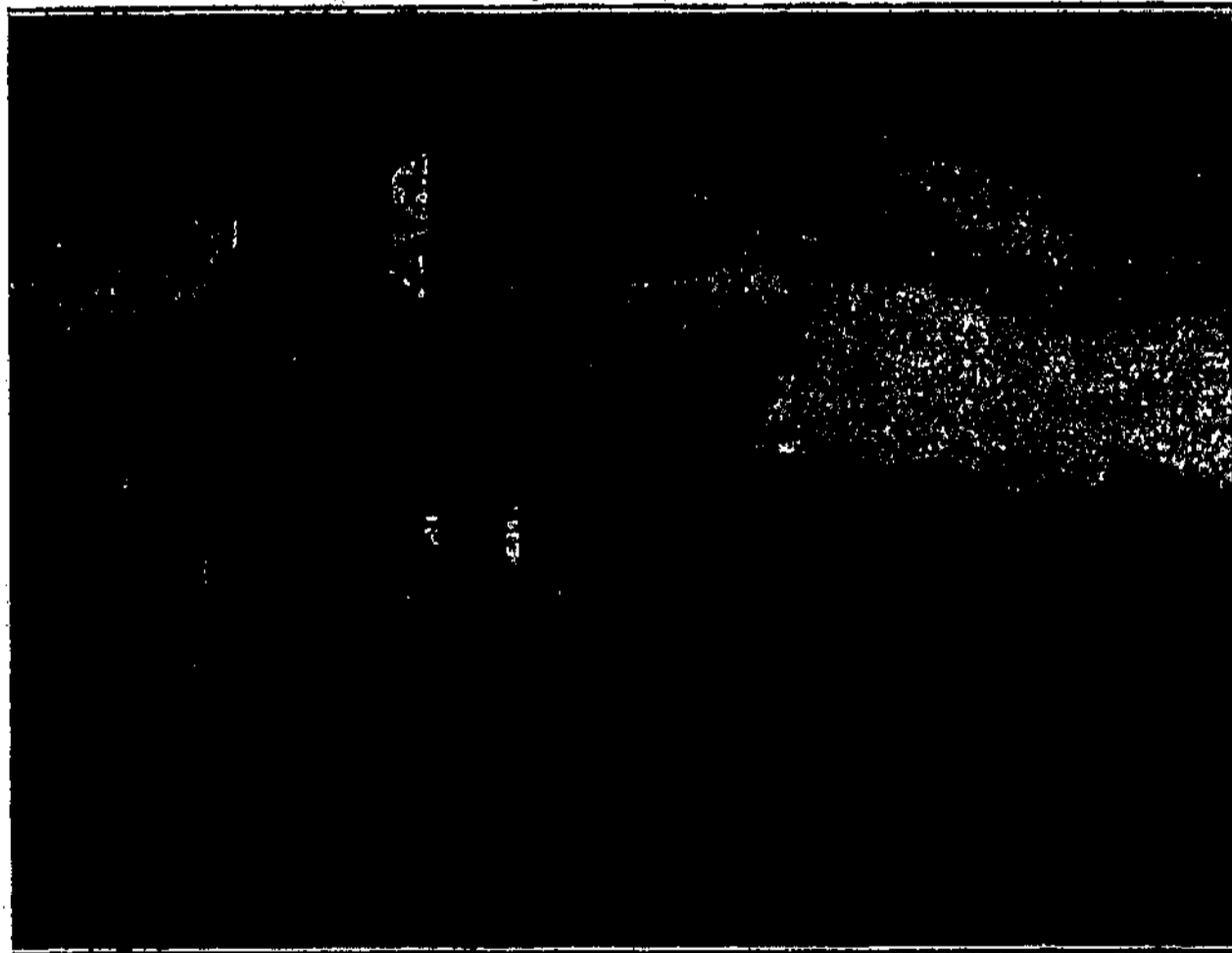
Mokslo metai baigėsi. Mokiniai išvažinėjo į kaimus, miestelius. Kiti miestuose pasiliko. Visi ilsisi.

Taip pat nori pailsėti ir skautai. Jie tik nori atstogauti skautų tarpe — stovykloj.

Stovyklos, paprastai, rengiamos birželio-liepos mėnesiais. Vieta parenkama visais atžvilgiais patogi: prie pušyno, upės ar ežero. Ten tai ir suvažiuoja skautai iš įvairių vietų praktiškai pritaikyti žiemą įgytas žinias.

Čia skautas išmoksta ne tik įvairių žaidimų, dainų, bet išmoksta pietus virti, blynus kepti, malkas nešti, indus plauti. Visi tie darbai miesto žmogui eina į sveikatą ir, be to, realiam gyvenime visur pritaikomi.

Poilsio valandomis stovyklautojai eina saulutėje pasikaitinti, vėsiame vandeny paplaukyti. Nemokantieji išmoksta plaukyti ir, reikalui esant, visada gali padėti žūstančiam artimui.

Ramus provincijos kampelis.

Skautas, bestovyklaudamas, pasidaro žvalus, gyvas, pradeda tikrai suprasti skautystės tikslus. Tik tada pasidaro „scout of life“ — gyvenimo žvalgas.

Skautų gyvenimas stovykloje pavydėtinas. Niekur nerasi tokio dorumo, broliškumo. Šalia tvarkingumo, įsikuria linksmumas. O koks linksmas skautų teatras! Kokie įdomūs naktiniai žaidimai! Dainos skamba nuo ryto iki vėlaus vakaro.

Skautas, kartą pabuvęs stovykloje, kiekvieną vasarą ją lankys ir toliau tobulinsis skautiškame gyvenime. Tik stovykloje galima pažinti tikrus skautus!

Dabar jau prasideda stovyklų sezonas. Visi, kas nebesimoko, kas turi keliolika litų sutaupę, drožkit į miškus stovyklauti. Pamatysit, kaip skautai gyvena.

Sąlygos važiuojantiems į stovyklą labai geros. Mokestis nebrangus, o neturtingus ir nuo jo atleidžia. Skautai, tik važiuokit!

Paskiltininkas A. Ša-nas.

Alytaus tuntas stovykloje.

Alytaus tunto skautai išėjo į stovyklą tik baigę mokslo metus — birželio 15 d. Tuntininko sktn. Dineikos parinkta be galo žavinga ir stebėtina graži vieta. — Sudvaju miškas ant puikiosios, akį veriančios, Nemuno pakrantės.

Stovyklos gyvenimas vyko labai gerai. Ypač pavyzdzingai buvo vedama programa: oficialioji ryto ir vakaro dalis, pašnekesiai, skautiški žaidimai ir sportas, dainos, o vakarais — laužas. Iš stovyklos gyvenimo įvykių pažymėtinas apsilankymas Alytaus šaulių XIX rinktinės stovykloje: birželio 23 d. apžiūrėta šaulių stovyklos įsitaikymas, jų gyvenimas ir po to dalyvauta stovyklos užbaigtuvių sporto programoje.

Tunto stovyklos gyvenimas baigtas birželio 25 d. Oficialioji užbaigtuvių dalis — 24 d. Suroštas šios dienos vakare bendras laužas, kuriame dalyvavo atvykęs iš Kauno sktn. Kviklys ir keli skautai — kariūnai. Be to, prie laužo buvo pakviesti ir Marijampolės tunto skautai, kurie netoliese stovyklavo. Laužo programą sudarė: įžodis, kalbos, dainos ir bendra šventės nuotaika. Įžodį davė keli skautai, jų tarpe ir uolus darbininkas gimnazijos mok. Šalkauskas. Ta proga kalbėjo sktn. Kviklys ir vietos veikėjas dr. Janavičius. Iškilmės baigtos skambia „Lauželis, lauželis“.

Stovyklą buvo aplankęs birželio 20 d. ir vyriausias skautininkas sktn. pulk. Šarauskas.

Stovyklai daug paramos teikė 2 ulonų pulkas, davęs gurduolių, visam stovyklavimo laikui virtuvę ir palapines.

Bohus Švilpukas.

Iš Šiaulių skautų gyvenimo. VI—20 d. Šiaulių draugovių skautai išvyko stovyklauti į Kurtuvėnų pušynus. Stovykla truks 10 dienu. Mokestis 14 lt. Tai pasiruošimas bendrai skautų stovyklai Palangoje š. m. rugpiūčio mėn.

Neseniai „Vytauto“, „Lapinių“ ir jūros skautai iš tunto gavo kareiviškas mažai vartotas ir visiškai tvarkoje knorines. Už tai dėkingi savo vadovybai. *S. V. A.*

Vaikų sporto šventė Zarasuose. Birželio mėn. 18 d. Valiuoko miške buvo Zarasų pradžios mokyklos vaikų sporto šventė. Vienoda vaikų uniforma, bendri judesiai, muzikai griežiant, džiugina ne viena žiūrėtoją. Gaila, kad dėl nepalankios oro atmainos sportas buvo pertrauktas ir visi išsiskirstė namo. *A. Gerdenis.*

Zarasai. Birželio mėn 18 d. Zarasų valdžios aukštesniosios komercijos mokyklos abiturientams buvo kovos šaudymo pratimai. Per šaudymą galėjo kiekvienas savo akies taiklumą išmėginti. Šaudymas buvo suskirstytas į du pratimus. Pirmas pratimas 100 metrų atstume nuo atramos, o antras — 150 metrų gilum nuo rankų. Kiekviename pratime buvo duota po 3 šovinius. Geriausiai atliko šaudymo pratimus A. Statulevičius. Šių metų rezultatai pasirodė geri.

Po šaudymo pratimų instruktorius užklausė, kur kas mano stoti. Dauguma sakėsi, kad tos į aspirantus, o kiti į karo mokyklą. Po trumpo pasikalbėjimo instruktorius atsisveikino su visais ir padėkojo už susiklausymą ir drausmingumą. *A. Gerdenis.*

Kaip toli eina šviesa į jūros gelmes. Keliant iš jūros dugno paskendusius laivus, narų darbo sėkmingumas daugiausia pareina nuo to, kaip toli siekia dienos šviesa. Šiuo reikalu neseniai Lamanšo sąsiauryje buvo atlikti įdomūs tyrinėjimai. Tyrinėjimai parodė, jog iki 20 metrų gilumos vidutiniškai pasiekia dar apie septyni nuošimčiai šviesos. Iki 40 metrų pasiekia vos 1 nuošimtis šviesos. Giliau kaip 60 metrų, šviesa jau nebenuema ir ten yra amžina tamsa. *P. Juodgudis.*

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

2 p. D. L. K. Algirdo pulkas.

Mokomos kuopos išleistuvės. Birželio mėn. 22 d. mokoma kuopa išleido naują laidą. Ši laida įdomi savo sudėtimi mokslingumo atžvilgiu. Štai skaičiai: baigusiu aukštąjį mokslą 3%, studentų 2%, baigusiu gimnazijas 5%, baigusiu po 4 klases ir daugiau 17%; mažiau 4 klasių 10%; baigusiu pradžios mokyklą 27%; nebaigusiu pradž. mokyklų 35% ir savamokslių 1%. Nežiūrint tų skirtumų, laida sugyveno labai gražiai.

Pažymėtina, kad visi, klausiusieji mokomos kuopos kursą, baigė. Labai gerai baigė eil. Bronius Medžikauskas. Egzaminų laipsniai visi „labai gerai“. Jis, kaip labai gerai baigęs, drausmingas ir sumanus karys, pakeltas į jaunesniojo puskarininkio laipsnį ir apdovanotas gražiu sidabrinu laikrodėliu. 58% visos laidos baigė gerai ir buvo pakelti į grandinio laipsnį; likusieji baigė patenkinamai ir išėjo eiliniaus instruktoriais.

Baigusieji buvo nuvesti bažnyčion. Ten pulko kapelionas pasveikino juos ir linkėjo sėkmingos kloties naujoji tarnyboj

mokant savo jaunesniusius brolius. Po pamaldų kuopa išsirikiavo pulko aikštėje. Čia buvo perskaitytas baigimo aktas ir pulko vadas sveikino baigusius primindamas pareigų svarbą, kurias jiems teks eiti. Po to kuopa praėjo pro pulko vadą iškilmės maršu.

Pulko šventė. Birželio 24 d. buvo švenčiama tradicinė pulko šventė. Pulko vartai papuošti žalumynais, tautiškomis vėliavomis ir D. L. Kun. Algirdo paveikslu.

830 val. pulkas rikiuojamas užsiėmimų aikštėje ir su pulko vėliava eina bažnyčion. Pamaldose dalyvavo ir divizijos vadas pulk. Skučas su div. štabu. Po pamaldų pulko vadas sveikino algirdėnus švenčių proga.

Visą dieną pulkas šventė. Kariams išduotas pagerintas maistas; po pietų aikštėje griežė pulko orkestras ir pavar-kariais visi rikiuotėje nuėjo į kalną, kur buvo surengta gegužinė.

V—čius.

Jaun. pusk. Br. Medžikauskas.

P. L. P. Karo mokykla.

Savo Šefo, Jo Ekscel. Respublikos Prezidento A. Smetonos vardinių dieną, kariūnai dalyvavo iškilmingose pamaldose Kauno įgulos bažnyčioje. Tam tikslui vardinių išvakarėse iš Kalnicos stovyklos išžygiavo į Karo mokyklą — A. Panemunėn. Stovykloj buvo likusi tik tarnyba. Po iškilmingų pamaldų kariūnai su dainomis grįžo į Karo mokyklą ir iš čia vėl į Kalnicą.

Grįžtant į Karo mokyklą, teko štai ką pastebėti. Tūlas amerikietis, sužavėtas kariūnų gražia eiseną ir dainomis, nuo įgulos bažnyčios eiseną lydėjo iki Žaliojo tilto. Kariūnams poilsio sustojus, jis priėjęs prie vadovo, paklausė: „Nejaugi tai lietuviai kariai?“ Gavęs teigiamą atsakymą, nusišypsojo ir atsi-klausė ar negalėtų „užfundyt“ visiems bent po alaus bonką, jei ne daugiau. Žinoma, už gerą širdį buvo atsidėkota ir žygis tęsiamas toliau.

Galima, kad užjūrio broliai lietuviai juodomis varšomis įsivaizduoja savo gimtąjį kraštą ir jo laisvės gynėjus — karius. Iš kitos pusės džiūgu, kad amerikiečiai lietuviai mūsų kariams ir bendrai tam, kas lietuviška, tebeturi duosnią ir jautrią širdį, kokią mes matėm ir nepriklausomybės kovų metu.

J—nas.

Baigiame stovyklauti. Praktiškiems darbams numatytas laikas Kalnicoje jau baigiasi. Birželio mėn. 28 vakare Kleboniškių šilas nebeteks savo linksmųjų gyventojų — kariūnų. Ir vėl užviešpataus tylą, nes tą dieną išžygiuojam į Karo mokyklą. O pirmomis liepos mėn. dienomis išvykstam vasaros atostogoms, kurios truks apie vieną mėnesį.

Yra žinių, kad mūsų patalpose įsikurs nauji gyventojai. Tai mokytojai ir skautų vadai.

Valio Šarkiui! Bokso imtynių finalo tarp Šarkio ir Šmelingo visi kariūnai nekantriai laukėm. Todėl, gavus pranešimą ir platų „Liet. Aide“ rungtynių aprašymą, viskas buvo garsiai perskaityta. Už stiprią jo kairiąją ir viešą prisipažinimą lietuviu esant, džiaugsmo kupini tris kartus sušukom smarkų valio!

Ig.

Mirė.

Š. m. birželio mėn. 12 d. dr. J. Basanavičiaus vardo karo ligoninėje vidurių šiltine ir plaučių uždegimu mirė 5 pėst. D. L. K. Kęstučio pulko eilinis Jonas Kedas, kilęs iš Alytaus apskr., Alovės vals., Venciūnų k. Veliomis palaidotas A. Šančių karių kapinėse.

1 p. D. L. K. Gedimino pulkas.

Birželio mėn. 17 d. 1, 4 ir 2 kulk. kuopų po 1 būrį, 4 kuopos vado kap Traiderio vadovaujami, išžygiavo į Giedraičius, kur 19 d. buvo pašventinimas žuvusių karių paminklo.

Birželio mėn. 20 d. gediminiečiai grįžo iš žygio mažai te-nuvargę, nors tik antras mėnuo tetarnauja kariuomenėj, o žygiavo apie 40 km per dieną.

Žygiu jaunieji kareiviai labai patenkinti, nes pamatė tas vietas, kur mūsų pirmieji kariai sutriuškino lenku veržimąsi į Lietuvą.

Jaun. kareivis Vl. Raila.

2 artilerijos pulkas.

Birželio m. 19 d. viso pulko laisvi nuo tarnybos kariai buvo nuvykę į Ž. Ū. Akademiją. Apie 15 val. sugulę į gurguoles, nudulkėjo Dotnuvos keliu. Netolimas kelias — veikiai pasiekė tikslą. Vietoj padaliniais buvo išvedžioti po akademijos laukus ir ūkius, kur buvo aiškinama įvairių pasėlių ir bandymų tikslai. Paskubomis perbėgę per laukus, pamatė mažus sklypelius, didesnius ir visai didelius ir kam visa tai padaryta. Apžiūrėta gyvuliai, paukščiai ir įvairios daržovės. Pagaliau teko kariams susipažinti ir su akademijos vidaus darbu — tai yra, kur studentai žiemą „kala“ teorijas. Skubiai pereita įvairūs mokslo kabinetai, paaiškinta, trumpai pasižiūrėta. Turint galvoje, kad kariuomenėje tarnauja daugiausia ūkininkų sūnūs, tokia ekskursija turi nemažos naudos. Jie pamatė savo tautos ūkio lopšį, iš kurio bręsta mūsų tautos žemės ūkio šulai, ir kaip siekiama pakelti mūsų ūkio kultūra

Bra.

4 artilerijos pulkas.

Pulkas išvyko į poligoną; tik naujokai paliko. Atrodo apytūstis rajonas, rodos, kad kažin ko trūksta. Bet ir paliktiesiems čia ne tik ne nuobodu, bet priešingai, labai linksma.

Neseniai, birželio 19 d. kap. Tarasonio dėka buvo ekskursija. Ekskursijai vadovavo pats kap. Tarasonis. Kareiviai buvo nuvesti į Alvitą, o iš ten, apžiūrėję vietos retenybes ir dalyvavę pamaldose, į Kybartus, į „Konrado“ cirka.

Naujokams ši ekskursija labai patiko, ir jie labai ją patenkinti.

Baugis—Tinavičius.

8 pėst. K. K. Vaidoto pulkas.

Prieš kiek laiko (išvykus seniesiems kareiviams į poligoną) kareivinių rajonas buvo beapmirštas, nes jaunieji kareiviai dar nesugebėjo gerai vaikščioti bei padainuoti.

Dabar gi jau viskas pasikeitė. Galinga daina skamba kareivinių rajone, jos garsas tykų vakarą girdėtis net už 6 — 8 kilometrų. Atskiros kuopos tarp savęs smarkiai lenktyniuoja dainomis, sparčiai jų mokindamosi.

Grand. Zigums.

8 p. K. K. Vaidoto pulkas.

Seniau, kai pulke nebuvo knygų rišyklos, daug keblumų susidarydavo su knygų rišimu ir jų taisymu, be to, visa tai nemažai kainuodavo. Atsiradus tos srities specialistui, prieš kurį laiką įsteigta knygų rišykla ir nupirkti visi reikalingi įrankiai. Nors knygrišykoje dirba tik vienas žmogus, bet daugelį bibliotekos knygų jau įrišo ir gana gražiai sutvarkė.

Tūlas Matas.

2 p. D. L. K. Algirdo pulkas.

Pereitais metais pulkas, laimėjęs kariuomenės šventėjų vietą arčiau (iš 5 perėjo į 4), buvo pasiryžęs kitais metais dar smarkiau padirbėti, kad dar geresnių vaisių atsiektų. Pei suruoštą pulko sportininkams vakariene pulko vadovų buvo pasakyta, kad jie aiškiai supranta, jog norint gerų vaisių pasiekti, reik sudaryti sportininkams patogias treniravimosi sąlygas. Žadėta šiais metais žymiai pagerinti tas sąlygas, tačiau jos yra daug blogesnės. Iš vienos pusės buvo dedama pastangų, kad žymesnieji Kauno sportininkai patektų į pulką, vadinas, kad per sporto sezoną būtų iš ko pasirinkti. Atvykus į pulką, didžioji tokių vyrų dalis buvo paimta į mokomą kuopą, kur jie nuo ryto iki vakaro yra užsiėmę savo darbais. Jei kada ir turi

Mūsų kariai poilsio metu Vytauto kalno pašlaitėse.

Foto — Šuro.

atliekamo laiko, tai neturi jokio ūpo ir energijos treniruotis, o įsakymais rekordų nepasieksi. Jei mokomos kuopos kursą baigus ir atsiras jiems daugiau laiko, tai vis dėlto to laiko bus per maža. Pav., kiti pulkai nuo pat ankstybo pavasario vien tik sportui atsidavę treniruojami ir tuo ruošiasi prie kariuomenės sporto rungtynių. Suprantama, kad tokios dalys gali laimėti. Iki šiol vyksta ir 2 p. pulke neva treniravimasis, bet be jokios sistemos, dulkėtoj pulko aukštėj. atliekamu nuo užsiėmimų laiku. Kas supranta higienos reikalavimus, bijo čia ir smarkesni judesį atlikti. Šiomet pulkas sportininkų turi labai gerų. Bet labai abejotina, ar pulkas pernykštę savo vietą beišlaikys, nes treniravimosi sąlygos čia pablogėjo, o pas konkurentus žymiai

pagerėjo. Žymiai moraliniam ūpui kenkia ir kai kurių viršininkų (ypač virš. — kareivių) nesuprantamas elgimasis su sportininkais, jų vadinimas simulantais ir pan., kai tuo tarpu sportininkas paskutines jėgas deda už savo pulko garbę.

Nežiūrint tai, kad pulke tarnauja geriausi Kauno futbolininkai, kaip antai: Dirgėla, Dūda (LFLS), Matušaitis, Bubnovas (Šančių Kovas), Liebermanas, Meirovičius, Podrečikas (Makabi), Grinas, Biuchleris (KSK-Kultus), Šmitas, Abromaitis (Klaipėdos mokytojų sem.) ir kiti, pulko futbolo komanda viešai dar nepasirodė ir klausimas, ar pasirodys, nes ji nieko neveikia ir yra sustatyta tik ant popieriaus. Reiktų pulkui vis dėlto daugiau sukrusti. Aišku, iniciatyva turi išeiti iš viršininkų, iš sporto vadovų.

V-as.

9 p. L. K. Vytenio pulkas.

Birželio 19 d. pulko kareivių rūmuose agronomas Burbulevičius pulko kariams laikė iš žemės ūkio srities paskaitą „Naujų sodų užvedimas“. Paskaita ypatingai įdomi ir turininga. Paskaitos klausyti buvo suvesta apie 500 kareivių.

Tokiomis paskaitomis kareiviai yra labai patenkinti, ypač ūkininkaičiai, kuriems labai svarbu yra žinoti apie sodų užvedimus bei kitą žemės ūkio šakų tobulinimą.

Vytenietis.

Šarvuotas traukinys.

Birželio 20 d. atvyko Šiaulių valdžios gimnazijos mokytojas su aukštesnių klasių mokinių būreliu susipažinti su šarvuotu traukiniu. Apie taktišką ir technišką šarvuotų traukinių veikimą kautynėse moksleiviams aiškino kap. Šimėnas ir leit. Pucevičius.

Techniškas ginklų pritaikymas ant šarvuotų platformų, tarnybų veikimas ypatingose sąlygose, galimi ir rizikingi šarvuotų traukinių veiksmai įsibrovus į priešų užpakalį labai suįdomino ekskursantus.

Ekskursijos vadovui paprašius, parodytos tos vietos ir tas garsusis malūnas, iš kurio bermontininkų galinga kulkosvaidžių ir kitų ginklų ugnis įtemptai šaudė į puolančią lietuvių kariuomenę.

Tas visas vietas ir pačią kautynių eigą apibūdino leit. Pucevičius.

Mokiniai labai domėjosi ir patys klausinėdavo aiškintojų. Matyt, kad mūsų mokyklų jaunimas labai domisi kovų už laisvę ir nepriklausomybę istorija, tačiau per mažas kariško rengimo valandų skaičius neleidžia plačiau užsibrėžti.

X.

Šarvuotųjų rinktinė ir skautai — ekskursantai.

Birželio mėn. 10 — 13 d. Rietavo mokytojo Lauryno Ivinskio pradžios mokyklos 21 skautas buvo nuvykę Kaunan. Birželio 12 d. dalyvavo Kauno rajono skautų šventėje. Ekskursantai buvo apsigyvenę šarvuotųjų rinktinės auto kuopoje. Kariai jaunuosius skautus labai maloniai priėmė. Šarvuotųjų rinktinės vadovybė ir visi kariai atsižymi nepaprastu mandagumu ir švelnumu. Pragyvenę skautai - ekskursantai tarp karių tik kelių dienų, grįžo namo kupini džiangsmo ir noro kuo greičiau siai užaugti ir tapti garbingais kariais.

Skautai - ekskursantai siunčia giliausią padėką garbingiems kariams už malonų priglaidimą savo pastogėje!

Skautas.

Pionierių b-no 2 p. kuopa.

Nusibosta jaunam žmogui Sachara — rajonas; nepripratusiam gamtos vaikui — aukšti mūrai, traukiniuko dundėjimas ir švilpimas. Nors kareivinių platūs langai ir pakankamai šviesūs kazematai, tačiau trokšta žalumynų, medžių ošimo. Toki žmogaus prigimtis. Šitą gerai suprato vadai. Išaušus birželio pirmoms dienoms, dangena kareivius į stovyklas. Tuoj išdygsta palapinių miestas, aplink juos gražūs darželiai. Suskamba žavios, vyriškos dainos. Pilnos drašos ir pasiryžimo. Birželio 17 d. 2 pion. kuopa apsigyveno gražiam Panemunės folvarke šalia gražaus ažuolino.

A. Šaulys.

Varnių koncentracijos stovykla.

Nuo š. m. birželio mėn. 1 d. koncentracijos stovykloje naujai įsteigta puskarininkų ir laisvai samdomų tarnautojų bendra valgykla. Valgykla įrengta valdiškame bute, labai kukliai, ir apie ją padaryti takai ir darželis. Dalies komendantas skiria minėtai valgyklai tam tikrą skaičių laikraščių, kuriais gali naudotis kiekvienas puskarininkis ir laisvai samdomas tarnautojas, atsilankęs į valgyklą.

Džiaugiasi aprūpinti puskarininkiai, kurie seniai tos progos laukė ir yra dėkingi komendantui leit. O'Gilyviui už jo rūpestį.

Užganėdintas.

Geležinkelių kuopos šventė.

Birželio mėn. 20 d. geležinkelių kuopa šventė 13-ą savo metinę šventę, kuri čia visuomet esti ir kuopos sporto šventė. Į iškilmes buvo atvykęs karo technikos viršininkas pulk. Papeļiučka. Šventė prasidėjo pamaldomis kuopos rajone ir paradu. Po to — bendri pietūs, dalyvaujant viršininkams, kuopos vadovybei ir svečiams. 15 val. buvo sporto, kartu ir idomiausioji šventės dalis. Kuopos rajonas prisipildė gerbiamąja Radviliškio visoumene: pradėdant tais, kurie mielai pasinaudoja lazdos patarnavimais ir baigiant tais, kurie dar pėsti nelabai tenori vaikščioti. Jie, tiesa, jau nebe pirmą sykį atsilanko į panašią kuopos šventę, bet jie niekada nepraleidžia progos jom vėl atsilankyti, kada tik ji bus. Šventė ir visam Radviliškiui, nes taip, jau, mat, įprasta. Kaip čia dabar žmogus neeisi į tą sporto šventę, kd ten viskas taip linksma ir gražu. Štai išeina sportininkai sporto rūbais: pereina kelis sykius per aikštę, išsivaikšto, eina, rodos, kiekvienas sau, o, žiūrėk, jie jau vėl besusirenka tam tikron rikiuotėn; sustoja, atlieka, muzikai pritariant, keletą sakalų gimnastikos pratimų su šautuvais ir be jų, padaro kelias piramides. Vėliau seka įvairių distancijų bėgimai, šokinėjimai, rutulio stūmimas, granatos metimas ir gimnastika prie frankių. Pertraukos užpildytos linksmais žaidimais (bėgimais užrištomis akimis, muštynėmis su pelų maišais, lenktynėmis maišuose ir t. t.), kuriuos lydėjo trūkšmingas juokas ir plojimas. Ką jautė, žiūrėdamas šios sporto šventės, tūlas Amerikos lietuvis, pirmą sykį po ilgų metų parvykęs Tėvynėn? Jis, berods, ar ne džiaugsmo ašaras tik šluostė, nes dažnai buvo matyti kaip bruko skepetaitę po brangiais paauksuotais akiniais... Kai jis grįš bokso karalystėn ir kai jo kuris jankis paklaus, ką savam krašte matęs ir girdėjęs, jis didžiausiu pasigėrėjimu atsakys: „Jes, mister, turim juk ir mes savo kariuomenę, och turim kariuomenę! Ir papasakos...“

Pasibaigus visiems sporto žaidimams, laimėjusiems pirmas vietas įteikta ženklai - sidabriniai žetonėliai su atitinkamais užrašais. Vakare miesto sode kariai žiūrėjo jiems surengto vaidinimo.

V. p. G.

Gaisrų fronte. Kariuomenės ugniagesiai buvo šaukiami į gaisrus Kaune: VI. 15 d. 6 val. 55 min. Vidūno al. Nr. 17. Gesinime dalyvavo karo policijos mokyklos, 1 gusarų pulko, ryšių ir pionierių b-nų ugn. k-dos; vadovavo l. e. igulos ugniagesių inspektoriaus p. kap. Levandauskas. Lengvai sužeisti 2 karo policijos mokyklos kareiviai - ugniagesiai; 2) VI. 16 d., 6 val. 30 min. Lietuvos degtukų akc. bendrovės fabrike ties Vilijampole. Gesinime dalyvavo kpt. Levandauskas. Į gaisrūs buvo atvykęs l. e. kariuomenės ugn. inspektoriaus p. pulk. leit. Augustauskas.

Apdovanotas gen. št. pulk. Jakutis. Tiekimų viršininkas apdovanojo kariuomenės ugniagesių ženklų mūsų karo attaché Pabaltijų gen. št. pulk. Jakutį, už ypatingus nuopelnus ugniagesybai.

Ugniagesių veikėjų apdovanojimas. Tiekimų viršininkas VI 11 d. patvirtino kariuomenės ugniagesių ženklų komisijos protokolą ir apdovanojo pristatytus komisijos Lietuvos ugniagesių veikėjus: ponus G. Feterauską, V. Čepanį, K. Žalį, M. Kopelmaną, inž. A. Lange ir dim. pulk. A. Senatorskį už ypatingą draugiškumą santykiuose su kar. ugniagesiais ir suteiktą jiems žymią materialę paramą; ponus direktorius M. Lipčių ir P. Barauską, referentą D. Siemašką, P. Maksimovą ir ats. leit. L. Paulauską už ypatingą draugiškumą santykiuose su kar. ugniagesiais. P. p. Maksimovas ir Paulauskas, Kauno miesto brandmajoras ir jo padėjėjas, nemažai padėjo supažindinti Kauno igulos ugniagesius su įvairių gaisrų gesinimu praktikoje.

Mūsų mirusieji Kaune. Mirė kariuomenės ugniagesių draugas ir rėmėjas Belgijos konsulas ir Kauno elektros stoties direktorius inž. Lange.

Panevėžy mirė miesto brandmajoras ats. leit. Zavadzkis, baigęs Vytauto Didžiojo kursų ugniagesių skyriaus II laidą. Tebūnie jiems lengva Lietuvos žemelė. „Mes šalčius nuėmė, jiems galvą nulenkim, mūs rankos ažuolų vainikus jiems pins!“

Nukentėjo buv. k-dos v-kas. Per lėktuvo katastrofą smarkiai susitrenkė buv. ryšių bataliono ugn. k-dos v-kas leit. Svilas. Jo gyvybei gresia rimtas pavojus.

Metinė šaulių šventė. Visoj Lietuvoj, visuose šaulių būriuose, šiemet iškilmingai buvo švenčiama metinė Šaulių Sąjungos šventė. Ypač iškilmingiausiai praėjo šventės išvakarės, kurios sutampa su Joninėmis. Visi būriai gražesniose savo apylinkės vietose surengė atitinkamas iškilmes, degino laužus ir t. t. Kauno būrių šauliai organizuotai dalyvavo Karo muziejaus vėliavų nuleidimo apeigose ir kiekvienas būrys padėjo prie žuvusių paminimo po gyvų gėlių vainiką. Tautinio auklėjimo ir propagandos skyriaus vedėjas p. V. Daudzvardas apibūdino Šaulių Sąjungos įsikūrimo sąlygas, jos nuopelnus ir uždavinius. Vytauto parke Kauno I VI. Putvinskio ir 37 Vytauto kalno būriai degino laužą, laidė raketas ir t. t. Šaulys V. Bičiūnas paaiškino ugnies reikšmę. Į pirmąją šaulių stovyklą Alytaus apylinkėj buvo nuvykęs sąjungos viršininkas plk. Kalmantas, lydimas „Trimito“ redaktoriaus J. Kalnėno. Pasveikino šaulius šventės proga. Buvo atliktos atitinkamos šventės iškilmės, nuleistos stovykloj vėliavos panašiai kaip ir prie Karo muziejaus. Viršininkas iškilmingai įteikė šaulių žvaigždės apdovanojimams ir dabar stovyklaujantiems.

Šventės proga 67 asmens apdovanoti šaulių žvaigždėmis. Iš jų apdovanoti ir šie kariai: gen. št. gen. ltn. Kubilinskas, mjr. Ružancovas, kpt. Navikevičius, kpt. Baltokas, kpt. Burogas, ltn. Tugaudis, ltn. Kuzmickas, plk. ltn. Jašinskas ir plk. ltn. Kaunas. Birželio 24 d. keliolikai apdovanotų buvo įteiktos žvaigždės Vyr. Štabe. Įteikė ir apdovanotus pasveikino l. e. krašto apsaugos ministerio p. pulk. Rusteika. Apdovanotųjų vardų atsakė ir padėjo plk. ltn. Kaunas.

Pirmoji šaulių stovykla. Šiemet netoli Alytaus, Simaniškių šile, surengta pirmoji šaulių stovykla. Stovykla pradėta birželio m. 10 d. Stovyklos viršininku yra kpt. Petruškevičius, XIX šaulių rinktinės vadas. Drauge stovyklauja Šaulių Sąjungos ūkio ir organ. skyriaus viršininkas pulk. ltn. Bužinskas ir kariško rengimo skyriaus viršininkas mjr. Karaša. Be to, keletas karininkų, kurie padeda šaulius mokyti ir tvarkyti. Mokymui vadovauja rinktinės vadai ir jų padėjėjai. Šauliai stovykloj moko, atliekamu laiku žaidžia, sportuoja, dainuoja ir tvarko savo stovyklas. Stovykloj buvo iškilmingai minimos ir Respublikos Prezidento vardinės. Stovyklą buvo aplankę Vilniui vaduoti sąjungos ekskursija ir ulonai. Per Jonines stovyklavimas buvo baigtas.

Šaulių Sąjungos met. šv. išvakarės Šančiuose (Joninės).

Birželio m. 23 d. apie 18 val. Šančiuose, prie karo rampos, susirinko su šautuvais šauliai. Susirikiavę, orkestro lydimi, nužygiavo per Juozapavičiaus prosp. iki šaulių sąjungos būstinės. Čia prisidėjo Kauno, Aleksoto, Vilijampolės ir Zaliakalnio būriai. Visi tvirtu žingsniu nužingsniavo Karo muziejaus link, kur dalyvavo iškilmingose vėliavos nuleidimo apeigose.

Tuo tarpu Šančiuose, savo aikštėj, ažuolyne, buvo surengta gegužinė. Nors oras buvo ir nelabai palankus, bet neatsilzvelgiant į tai, žmonių susirinko labai daug (apie 1.200 žm.).

Visa gegužinei skirtoji vieta įvairiaspalvė elektros šviesoje skendėjo. Daugely vietų buvo deginama ugnis.

Ažuolyno atšlaitėj bėga sruvena galingas mūsų upių tėvas Nemunas. Antroj jo pusėj Panemunės šaulių būr. irgi gražiai minėjo Jonines, o kartu ir 13 m. šaulių sąjungos gyvenimo suktuves.

Į dangų kilo daugybė raketų. Pagaliau, apie 23 val., kitiems besilinksminant, iš miesto grįžo vietos b. šauliai. Išėjo Karo muziejaus vėliavos nuleidimo apeigose dalyvauti. Kiekvienas jų turėjo po degantį švyturį. Buvę geguž. svečiai labai nuoširdžiomis ovacijomis bei šūkavimu „valio“ sutiko šaulius. Nuo tos valandos prasidėjo pati iškilmingiausioji dalis. Buvo uždegtas milžiniškas laužas. Šokiai, džiaugsmingas klegesys, raketos, įvairiaspalvė iluminacija, laužai ir muzika kėlė nepaprastą ūpą. Puikiausios nuotaikos draugystėj apie 2 val. ryto su dainomis ir muzika išsiskirstė.

Svyrinas.

Dujų karo „pavojus“. Marijampolės apskr. jau daugumoj vietų buvo laikomos paskaitos, kaip apsaugoti nuo cheminio karo, bet pats apskr. miestas dar tuo nėra susirūpinęs, nors gegužės 8 d. šaulių klubo salėj ir buvo paskaita apie individualinę priešcheminę karo apsaugą, kurios klausė daugiau šauliai.

Paskatinti ir miesto gyventojus pagalyoti, ką jie darytų save apsaugoti, jei kiltų cheminio karo pavojus, š. m. birželio mėn. 19 d. čia buvo surengtas propagandinės priešdujinės apsaugos žygis. 9 Marijampolės š. būrio 3 kautynių skyriai įžygiavo manevravimo artėjimo rikiuotėj į miestą, atlikdami bandymus pa-

sislėpti nuo priešo lėktuvo. Vidury miesto pasigirdo dujų pavojaus signalas: šauliai užsidėjo dujokaukes, o piliečiams, kurių čia buvo pilnos gatvės (sekmadienio 13 val.), tikrai prisilėjo pagalvoti, ką jie turėtų daryti tokiems atsitikimams, jei tas būtų tikrėnybėje. Nusprendė, kad ir jie turi pasiruošti.

Šauliai šį žygi pakankamai gerai įvykdė, tuo pačiu žygiu pratindamiesi vartoti dujokaukes.

Kl. Rymantas.

Marijampolė. Jau nuskirti šauliams kovos šoviniams šaudymai, kurie įvyks birželio mėn. 26 d. Balbierišky, liepos mėn. 3 d. Daugšų rajone (ganyklose), liepos 10 d. Kalvarijos (prie Orijos ežero) rajone ir liepos mėn. 17 d. Kazlų - Rūdos rajone (nuolatinė šaudykla). Šaudymų pradžia 8 val. Pertrauka nuo 11 — 13 val. Šaudymų pabaiga 20 val. Šiuo norima gyventojams priminti, kad jie šaudymo valandomis vengtų vaikščioti šaudyklų apylinkėse.

— Dar nesibaigė šachmatų seanso įspūdžiai, kurių davė p. V. Mikėnas, o Marijampolės šachmatų draugija jau pakvieta Kauno šachmatų čempioną St. Vaitonį simultano seansui. kuris, jei kliūčių nebus, gali įvykti birželio 27 d.

— Jau 36 š. būrio nariai paskaitas laiko. Liepos mėn. 3 d. paskaitos tema: „Klaipėdos krašto reikšmė Lietuvai“, o liepos 10 d. Daugšų pradžios mokykloje.

Pirmos paskaitos pradžia 18 val., o antros 13 val.

Paskaiton kviečiami visi būrio nariai ir piliečiai.

Kl. Rymantas.

Šauliai. Birželio mėn. 19 d. Šiauliuose buvo didelė šaulių šventė. VII šaulių rinktinė ir I Šiaulių miesto šaulių būrys šventė savo 12 metų sukaktuves. Po pietų buvo nuvykęs ir 8 pėst. pulkas pažiūrėti sporto rungtynių bei pasiklausyti dainų, kurios buvo parodos aikštėje. Iš sporto programos daugumai labiausiai patiko šaulių moterų bendra mankšta ir įvairūs šokimai, o dainos visos gana gražiai skambėjo. Šventės vaizdą pavairino gausingas Latvijos šaulių — aizsargių — atsilankymas

Tūlas Matas.

Didelės iškilnės Dusėtose. Birželio 19 d. Dusėtose praėjo įspūdingos iškilnės. Buvo pašventintas gražus šaulių būrio su gražia visuomenės parama pastatytas Nepriklausomybės paminklas. Jau iš ryto miestelis skendo tautinių vėliavų jūros bangose. Šauliai ir mokiniai, kurių ypač labai daug dalyvavo, rinkosi prie mokyklos aikštėj. Čia visi tvarkėsi, rikavosi. Žmonių iškilnėse dalyvavo labai daug. Teikėsi atsilankyti daug aukštų svečių. Svečiams sutikti padaryti gražūs vartai.

11 val. šauliai ir mokyklos organizuotai dalyvavo bažnyčioje pamaldose. Po pamaldų viskas grupavosi ties paminklu. 13 val. atvažiavo švietimo ministeris inž. K. Šakenis. Ponui ministeriui iškė mažytė mergytė gražų gyvų gėlių bukieta. Paminklą pašventino ir pirmąjį žodį pasakė Dusėtos klebonas kan. Strelčiūnas. Po jo buvo pono švietimo ministerio reikšminga kalba. Ponas ministeris savo kalboj apibūdino sunkius Lietuvos praities laikus, dar sunkesnes kovas už Nepriklausomybę, jos šviesesnę ateitį. Išreiškė savo ir Lietuvos vyriausybės vardu džiaugsmą ir nuširdžius linkėjimus dusėtiškiams už vieningą darbą Tėvynės labui. Kvietė dar didesniais, milžiniškais šuoliais žengti prie mūsų sostinės Vilniaus atvadavimo. Po ministerio kalbėjo dar keli asmenys, kurie taip pat išreiškė džiaugsmą ir gražius linkėjimus. Perskaitytas L. Š. S-gos centro valdybos pirmininko A. Žmuidžinavičiaus iškilnių proga sveikinimo raštas. Apibūdinta paminklo simbolišką reikšmę, jo patriotingas tikslas.

Po iškilnių gražioje mokykloje svečiams pagerbti buvo pietūs. Per visas iškilnes griežė Dusėtų šaulių būrio dudu orkestras.

B. Girėys.

Zarasų šaulių būrys. Birželio mėn. 11 d. Zarasų būrys atliko šaudymo pratimus kovos šoviniams. Buvo du pratimai. Vienas 100 metrų nuo atramos, po 3 šūvius, o antras — 150 metrų gulom nuo rankų, irgi po 3 šūvius. Geriausiai atliko sąlygas Cibulskis. Bendrai, šių metų rezultatai geresni, negu praėtų metų. Šaudyme dalyvavo beveik visi būrio šauliai.

Pereitais metais būrys yra laimėjęs pirmą vietą visoje rinktinėje ir visoje Lietuvoje šaulių sporte. Taip pat ir šiais metais ruošiasi laimėti sporte. Žodžiu, būrys kariškai yra gerai pasiruošęs. Paskutiniais laikais būrys žymiai pakilo narių skaičiumi ir drausmingumu.

A. Gerdėnis.

Projektuojama padidinti Europos žemyną. Italų inžinieriai paruošė, galima sakyti, fantastišką projektą, kuri įvykdžius, būtų padidintas Europos kontinentas. Jie projektuoja milžiniškais mechanikos įrengimais užtvinkti Gibraltaro sąsiaurį ir ka-

Latvių futbolistai Kaune. Birželio 22 ir 23 d. d. Kaune žaidė buv. Latvijos čempionas Liepojos k-da „Olimpija“. Pirmose rungtynėse latviai žaidė su Kauno reprezentacine komanda LFLS. Rungtynės laimėjo kauniškiai 4:0 (1:0). Antrose rungtynėse susitiko du buvę čempionai — Š. Š. Kovas — „Olimpija“. Rungtynės baigė 4:2 (1:2) „Olimpijos“ naudai. Vieną golą koviečiai įsivare patys sau.

Birželio 25 d. Lietuvos pirmenybėms Kaune žaidė Šiaulių Makabi prieš Kauno Makabą. Šiauliškiai rungtynes baigė lygiomis — 1:1

Tuo tarpu, kai LL pirmenybės prasidės rugpjūčio mėn., dabar smarkiu tempu vyksta Kauno apygardos pirmenybės. Iki šiol pirmoj vietoj eina KSK-Kultus, antroj — Š. Š. Kovas ir trečioj po paskutinių rungtynių (VI. 26. Taurus pralaimėjo Makabi 1:2) — Taurus.

Birželio 24 d. Klaipėdoj žaidė Rygos Vanderers su Spielvereiningungu. Rungtynes laimėjo latviai 1:0. Antrą dieną Spielv. rungtynes baigė lygiomis — 2:2.

Dviračių lenktynės. Birželio mėn. 26 d. Klaipėdoje buvo 100 kil distancijos dviračių lenktynės. Tai buvo jau trečios šiais metais tos pačios distancijos lenktynės. Ir šios lenktynės baigė kauniškio Gedmino laimėjimu, kuris 100 klm nuvažiavo per 3 val 5 min. Tuo būdu Gedminas yra visų trijų lenktynių laimėtojas. Antras buvo Tendis per 3 val 21 m ir trečias Severinas per 3 val 31 min. Lenktynėse dalyvavo dar klaipėdietis Brusdeilinas, kuriam, tačiau, po 50 klm kelio lūžo dviračio ratas ir turėjo iš lenktynių pasitraukti. Šiaip iki katastrofos Brusdeilinas važiavo pirmuoju.

Lietuva — Latvija. Liepos mėn. 1 d. Kaune bus pirmos tarpvalstybinės sunkumų kilnojimo rungtynės tarp Latvijos ir Lietuvos kilnotojų. Latviai siunčia rungtynėms tokį sąstatą: plunksnos svor. Ozolinš II, leng. sv. Moks, pusvid. sv. Ozolinš I, pussunk. sv. Bileskalns ir sunkaus sv. Anrinš. Lietuvą atstovaus: Ramanauskas, Rymas, Bacevičius, Smilgevičius ir Platkauskas. Sunkumų kilnojimui pavairinti bus dar bokso rungtynės tarp vietos boksininkų.

Liepos mėn. 1, 2 ir 3 d. d. Kaune taip pat bus tarpvalstybinės teniso rungtynės.

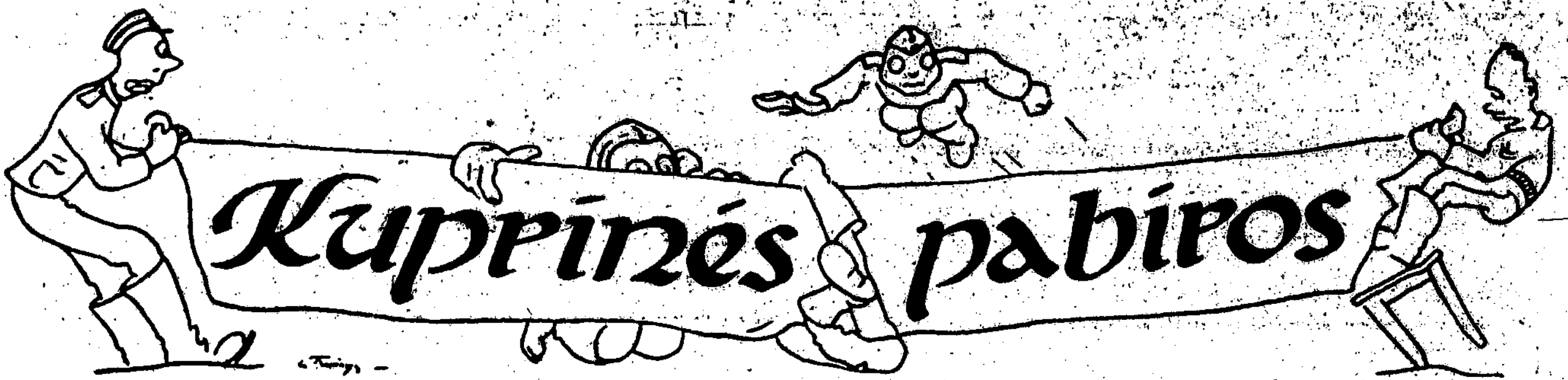
Automobilių lenktynės aplink Lietuvą. Liepos m. 8 — 9 d. Lietuvos automobilių klubas ruošia automobilių ir motociklų lenktynes apie Lietuvą. Bendrasis maršruto ilgumas yra 1160 klm — 659 klm plentu ir 501 klm vieškelių. Šių lenktynių nugalėtojams yra skirta daug prizų, jų skaičių ir p. Respublikos Prezidento pereinamasis prizas.

našais nuvesti Viduržemio jūros vandenį iki Afrikos vidurio, kuris yra žemiau Viduržemio jūros lygio.

Projekto autoriai tikisi tuo būdu gauti bent apie pusantro milijono ketvirtainių kilometrų naujo sausžemio, t. y. tokį plotą, kuris bent penketą kartų būtų didesnis už dabartinės Italijos teritoriją. Atimtose nuo jūros žemėse galėtų įsikurti ir gauti darbo bent 200 milijonų europiečių. To milžiniško projekto įvykdymas, pagal iš pagrindų atliktus skaičiavimus, atsietų apie 8.000.000.000.000 dolerių.

Tas projektas padidinti Europos teritoriją kilo iš to, kad Viduržemio jūroj daugiau vandens išgaruoja, negu pribėga iš Europos, Afrikos ir Azijos upių. Dabartinį Viduržemio jūros vandens lygį palaiko tik Atlanto vandenynas pro Gibraltaro sąsiaurį. Italų inžinieriai apskaičiavo, kad pusė vandens, kuris kasmet isilieja į Viduržemio jūrą, yra iš Atlanto vandenyno. Todėl projekto autoriai inžinieriai apskaičiavo, kad reiktų padaryti vieną ar daugiau tvenkinio pylimų nuo Ispanijos krantų iki Maroko. Tam milžiniškam tvenkiniui reiktų apie dvidešimties milijonų kubinių metrų medžiagos. Tvenkinys būtų per 200 metrų aukštumo. Pro jį bus galima praleisti plaukiančius laivus.

Tuo būdu dėl išgaravimo ir dėl išleidimo vandens į vidurinės Afrikos dirbtinius ežerus, Viduržemio jūros vandens lygis nusektų bent 195 metrus. Vandens liejimąsi iš Atlanto vandenyno reguliuotų du kanalai, vienas Ispanijoje, kitas Marokoje. Atlanto ir Viduržemio jūros vandens lygio skirtumas galima būtų sunaudoti ir praktiškiems reikalams. Abėjais kanalais tekas vanduo duotą energiją hidroelektros stotims. Pagal apskaičiavimą, tais kanalais tekas vanduo duotų 160 milijonų arklio jėgų energijos. Tą milžinišką energiją galima būtų tinkamai naudoti pramonei ir žemės ūkiui Vidurinėje Afrikoje plėsti.

Prabanga ir krizis.

Ne Europoj ir Europoj
Krizis jau visiems nubodo,
Tik aludės, restoranai
Apie krizį nė nemano... —

Rodos, perteklius didžiausias,
Ten stalai apkrauti gausiai,
Ir svečių niekad netrūksta —
Dieną, naktį užia, dūksta...

Dieną, naktį pasiryžę
Ir pamiršę krizio kryžių
Tuština šampaną, alų... —
Čerška muzika, bokalai...

Imkime, kad ir liktiniai
Toj dirvoj nepaskutiniai —
Vos tik mėnesio pradžioje
Maukia baisiai išsižioję... —

Krautuvėje pardavėjas
Dirba net su padėjėjais,
Nes kiekvienas vyną, alų... —
Maukia net su dviem bokalais...

Krizio, rodos, kaip nebūta,
Kol kišeniuje valiuta,
Arba kol tas pardavėjas
Kreditą užrašinėja...

Bet tai būna taip neilga,
Greitai perdega kaip smilga, —
Vos tik mėnesio penktoji, —
Krizis, štai, jau ir sukioja... —

Du ar trys draugai suėję
Prašo, meldžia pardavėją,
Kad nors bonką limonado, —
Apetitas, mat, sugedo... —

Apie brangų vyną, alų
Nebemąsto, — puotai galas, —
Tik sitro dar iš puodelių
Sau prie lūpų guodžiai kelia...

O jau mėnesio dešimtą,
O, kad jį, tą krizį, — šimtas! —
Slegia jis, baises tas krizis,
Lyg sunkus koks plieno kryžius...

Nei alaus, nei limonado, —
Troškulio baisesias „badas“, —
Kreditas jau uždarytas, —
O kišenių taip pat dykas...

Krizis limpa, tartum sloga, —
Gerti paprotys, oi, blogas, —
O kariai juk krašto skydas, —
Bloga, jei jį graužia ydos...

A-tas B.

Pateisino.

— Kodėl stovėdamas sargyboje užmi-
gai?
— Nemaniau, kad gali kas nors iš vy-
resniųjų užtikti.

Kariška logika.

Mokomos kuopas artileristas, naujo-
kas Budreikis Vincas, baigęs pradžios
mokyklą, kaime save laikė apsišvietusiu
žmogumi. Puikliausiai žinojo geografiją
ir, svarbiausia, kad mūsų žemė apskri-
tas rutulys tik su mažesniais ar dides-
niais įdubimais, lyg neskusta bulvė. Apie
kitas jo žinias, kaip kad namie bulviniai
blynai su spirgučiais, o kariuomenėje
riebūs barščiai su tušintais kopūstais ir
mėsa yra gardūs valgiai, neminėsiu. O
žinių jis daug turėjo.

Dar jis žinojo, kad žemė kiekviena
daiktą traukia į savo centrą. Už tai per
šaudymo teorijos pamokas jam buvo aiš-
ku, kaip už nevalytus batus valandą gauti,
kodėl išėjusi iš vamzdžio kulka sudaro
trajektoriją. Vadinas, kulka traukiama į
žemės centrą.

Prie smėlio dėžės naujokas Budreikis
gavęs uždavinį „anoj pusėj kalno esanti
priešą apšaudyti“, išsprendė, kad reikia
šaudyti į priešingą pusę.

— Kaip tai, — nesuprato puskarinin-
kis.

— Tamsta būrininke, dalykas tame,
kad kalnas labai status ir aukštas, tai už
jo esanti priešą, paprastai, apšaudyti ne-
galima. Bet turint galvoj, kad mūsų že-
mė apskrita ir kad kulka sudaro trajek-
toriją, tai reikia šaudyti į priešingą pu-
sę, kad šviedinys, apėjęs apie žemės ru-
tulį, pataikytų į priešą.

— ?

Benerumša.

Kaip naujokas Zigmąs Trinka „cestavo- jo skyrininką“.

Kaime šnekama iš seno
Kad netepes — nevažiūosi
Todėl Trinka pamėgimo
Šitą štuką sužinoti.

Gavęs siuntinį iš kaimo,
Nusipirkęs bonką vyno
Ejo išmėginti laime
Pas „betarpiška“ Martyną

„Pons grandini porą sūrių
Varškės, kumpių ir kelbašų
Dėžutėj padėjęs turiu:
Gal užkasime su sosu“?

Tuoj ištraukė vyno bonką
(Nuo visų „ligų“ ratunka)
Siūlo gerti ir ragauti
Kitaip sakant, smalyžauti.

Bet grandinis Martynėlis
Vietoj sūrių ir „lašelio“
Pranešė kuopos viršilai
Ir aiškėn viską išskė.

Dabar Trinka sužinojo
Kad papirkti darbas dykas
Kad drausmė daugiau galėjo
Padaryt gerų dalyku.

Toli gyvena.

Magdūtė gavo nuo savo mylimo Jo-
nelio, tarnaujancio kariuomenėje, laiška
ir pirmiausia skaito jo adresą:

1 pėstininku Didžiojo Lietuvos Kun-
gaikščio Gedimino pulko II bataliono 4
kuopos I būrio 3 skyriaus eiliniui Jonui
Tamsaičiui. Ukmergės paštas.

— Vaje, Dievuliau! Toks ilgas adre-
sas. Matyt, toli gyvena...

Alf. Str.

Ką pirmiausia?

Ugniagesybos pamokoje instruktorius
jaun. kareiviams aiškina priešgaisrinės
apsaugos dėsnius ir pareigas per gais-
rus. Vėliau klausia j. kareivio Siurblio:

— Ką pirmiausia gelbėsi, kai kils gai-
sras kareivinėse?

— Moteris ir vaikus — šauniai atsa-
ko Siurblys.

Vienintelis noras

Viršila aiškina kareiviams, kad šau-
dant turi laikytis ramiai, kad negalima
nei krustelti, nei mirksėti. Pagaliau atėjo
kovos šoviniai šaudymo diena. Naujo-
kas Smuila patogiai atsigulė, ilgai taiko
ir pagaliau nuleidžia dužiklį. Pasigirsta
šūvis. Smuila gulį žemėj kaip lavonas.
Prieina prie jo viršila.

— Gerai jums sekasi, Smuila. Visai
nesitikėjau: Be to, matydamas prašanti
naujoko žvilgsnį, klausia jo:

— Gal ko nori?

— Taip, tamsta viršila. Svarių balti-
nių...

Du pėstininkai žiūri į gusarus, kurie
jodinėdami kapoją rykštes.

— Zinai ką, Jonai, — sako vienas, —
aš labai norėčiau būti raitininku.

— Kodėl? — klausia antrasis.

— Matai, jie gali rykštes kapoti.

— Tai kokia nauda?

— Kaip, kokia nauda? Juk kai maži
buvom, tai tėvas mus pliekė rykštėmis.
Dabar gi galima, jeigu ne tėvui, tai nors
rykštėms atkeršyti.

Tik per telefoną.

— Vot, kad gavau šandie, tai gavau,
vos gyvas ištrūkai iš Kuleno Agnieskos
rankų, — nervingai skundžiasi vienas
valdininkas savo kolegai

— Na, na! sakyk, ką gi ji taip tau
padarė? — nustebė draugas. Juk ji tokia
rimta, meili, subrendusi?

— Nagi, kad žinotum, užėjau tarny-
bos reikalų paklausti kiek ji tikrai turi
metų. Tai kad puolė mane, tai vos akiu
neišdraskė.

— Na, ir kas gi kaltas? Žinok, kad
nereikia eiti į namus klausiti kiek turi
metų. Aš visuomet, kiek galima, tai at-
lieku tik per telefoną.

B. G—ys.

„Tikrai“ taip.

Mokytojas: — Aprašymo „Mūsų šuo“
vardas žodis žodin atitinka tavo broliuko
vardą.

Mokinys: — Taip, pone mokytojai,
tai tas pats šuo.

P. Juodgudis.

Istojimas Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklon.

I Karo Mokyklos I (jaunesnįjį) kursą gali būti priimti ir kadro kariūnais įskaityti Lietuvos piliečiai:

a) turį gimnazijos arba tolygios Švietimo Ministerijos patvirtintos mokyklos kurso baigimo atestatus, nevedę, nejaunesni 18 ir nevyresni 25 metų ir išlaikę prie Karo Mokyklos konkursinius egzaminus iš lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos gimnazijos kurso ribose.

b) aktyvios tarnybos visų ginklo rūšių liktiniai puskarininkiai tiesioginių viršininkų gerai atestuotai, išstarnavę rikiuotėje liktiniais nemažiau 2 metų, turį gimnazijos arba tolygios Švietimo Ministerijos patvirtintos mokyklos 6 klasių kurso baigimo pažymėjimus, nevedę, nevyresni 26 metų ir išlaikę prie Karo Mokyklos įstojamuosius egzaminus iš lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, matematikos ir fizikos gimnazijos kurso ribose.

Pastaba: Vyriausiojo Štabo viršininkui sutikus, tiesiog I II (vyresnįjį) kursą kariūnais gali būti įskaityti kariūnai — aspirantai, turį punkte a) nurodytą bendrojo mokslo cenzą, sėkmingai išklause aspirantų kursą, tiesioginių viršininkų gerai atestuotai, nevedę, nevyresni 26 metų ir išlaikę patikrinamuosius egzaminus iš lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos gimnazijos kurso ribose.

Norintieji įstoti mokyklon kadro kariūnais prašymus duoda J. E. P. Respublikos Prezidento vardu.

Prašymai siunčiami Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos viršininkui nuo VII 1 iki VIII 10 d.

Prie prašymo turi būti pridėta:

a) gimnazijos arba tolygios Šv. Ministerijos patvirtintos mokyklos kurso baigimo atestatas, arba jo notariškai patvirtintas nuorašas;

b) gimimo metrikai;

c) apskrities viršininko liudijimas apie politinę ištikimybę, dorą elgesį ir kad nebuvo teismo baustas;

d) dvi fotografijas;

e) savo ranka rašytas curriculum vitae.

Pastaba: aktyvios tarnybos liktiniai puskarininkiai, kariūnai — aspirantai ir aktyvios tarnybos eiliniai prašymus su visais dokumentais (išskyrus nurodytą punkte c) siunčia prie raporto komandos keliu su tokiu apskaičiavimu, kad jis iki VIII. 10 d. su atskiros dalies vado atestacija ir tarnybos lapu pasiektų Karo Mokyklos viršininką.

Stojančių į Karo Mokyklą kandidatų tinkamumą nustato ir priėmimą atlieka komisija:

Pirmininkas — Karo Mokyklos viršininkas.

Nariai: Karo Mokyklos inspektorius, Generalinio štabo valdybos atstovas, Karo Mokyklos bataliono vadas, Karo Mokyklos sanitarijos karininkas ir sanitarijos valdybos viršininko skirti įvairių specialybių gydytojai.

Kandidatai į komisiją stoja VIII. 16 d. 9 val. Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos rūmuose.

Pirmininko nurodymu komisija turi patikrinti kandidatų dokumentus, išorinę išvaizdą, sveikatos stovį ir nustatyti psichotechnišką koeficientą.

Mokslo cenzo, sveikatos ir išorinės išvaizdos atžvilgiais pripažinti tinkamais kandidatais prileidžiami prie egzaminų.

Pastaba: pripažintems netinkamas dokumentai gražinami.

Egzaminai atliekami rašomųjų darbų formoje, skiriant po 3 valandas kiekvienam dalykui.

Iš lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos darbų temas, Karo Mokyklos viršininkui pasiūlius po 3 kiekvienam dalykui, visiškai parenka ir tvirtina Vyriausiojo Štabo viršininkas.

Rašomųjų darbų įvertinimas Karo Mokyklos viršininko nužiūra pavedamas atitinkamų dalykų specialistams ir atliekamas taip, kad darbų autorių vardai įvertinantiems nebūtų žinomi.

Atlikę rašomuosius darbus kandidatai turi užpildyti žinių lapą.

Pagal sveikatos, išorinės išvaizdos, egzaminų ir užpildytų žinių duomenis, komisija visiškai sprendžia apie kandidatų tinkamumą priimti Karo Mokyklon.

Pripažinti tinkamais įskaitomi Karo Mokyklon I (jaunesnįjį) kursą kariūnų kandidatais, o buvę aspirantai — I II (vyresnįjį) kursą kariūnais.

Priimtiems Karo Mokyklon kariūnų kandidatams karo tarnyba skaitoma nuo dienos jų įskaitymo kandidatais; buvusiems aspirantams — nuo dienos jų atvykimo į kariuomenės dalį.

Kandidatų sveikatos tikrinimas ir konkursiniai egzaminai iš lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos truks iki VIII. 23 d.

Stojantieji tame laikotarpyje galės apsigyventi mokyklos patalpose.

Maištu, kol bus priimti, turės patys apsirūpinti.

Mokslo pradžia VIII. 24 d.

Balti dantys

darą kiekvieną veida simpatišku ir gražiu. Dažnai tik vieną kartą išvalius dantis su puikiai galytinančia dantų pasta — Chlorodont pasiekama nuostabaus dantų ir jų šoninio paviršiaus dramblio kaulo baltumo, naudojantis vien tik tam tikslui mūsų pagamintu dantų šepetuku — Chlorodont su specialiai išsilytais dantims šeriais. Užsilikusios dantų tarpeliuose maisto liekanos, kurios paprastai ir yra blogo burnos kvapo priežastis, tuo būdu grynai išvalomos. Tikra tik mėlynaj žaliuose originaliuose įpakavimuose su antrašte Chlorodont. Pameginkite pirmiau su viena tuba uz Lit. 1:50; didelė tuba Lit. 2:50; gaunama visur.

Mirė estų nepriklausomybės karo vadas gen. Pedderis. „Latvijas Kareivis“ praneša, kad Taline š. m. birželio mėn. 24 d. po sunkios operacijos mirė 53 metų amžiaus gen. Ernestas Pedderis (Pödder), vienas žymiausių estų nepriklausomybės karo vadų.

Gen. Pedderis gimė 1879 m. vasario mėn. 10 d. 1900 metais baigė Vilniaus karo mokyklą. Kaip rusų kariuomenės karininkas dalyvavo rusų - japonų kare ir vėliau didžiajame kare. Kovojo su vokiečiais ir austrais Rygos ir Galicijos frontuose, keletą kartų buvo sužeistas.

1917 metais grįžo į Estiją ir prisidėjo prie estų pulkų steigimo. Buvo paskirtas 1 pulko vadu. Garsiuju Kėsio (latviškai Cėsu) kautynių metu vadovavo estų 3 divizijai, kuri padėjo latviams atmušti vokiečius ir atvaduoti žiemį Latviją su Ryga. Buvo apdovanotas estų, suomių, latvių ir lenkų ordinais.

Estija. **Priešdujnio apsigynimo diena.** Birželio 6 d. Taline naujam aerodrome buvo iškilmingas aviacijos paradas. Buvo demonstruojamas kariškų lėktuvų skraidymo menas. Iškilnėse dalyvavo ir vienas lenkų civilinis lėktuvas.

„Kaitseliit'o“ (šaulių sąjungos) štabas Tapse buvo suorganizavęs „priešdujnio gynimosi dieną“. Gynimosi uždavinys buvo saugoti miestą ir geležinkelio stotį nuo „priešo“ puolimų. Tą dieną ten buvo dar „Kaitseliito“ daikų paradas.

Lenkija. Rytų „kresu“ buv. gynėjų sąjunga. Buvusio Voluinės sukilėlių draugijos pirmininko Optolowicziaus iniciatyva Varšuvoj neseniai įsisteigė Rytų „kresu“ (pakraščiu) buvusių gynėjų sąjunga. Jos priešaky stoji gen. Sikorski. Ši organizacija turi tikslą sujungti visas panašias rytų pakraščių organizacijas bei sugrupuoti apie save visus tuos buvusius karius, kurie dalyvavo kautynėse okupuojant „kresus“. Čia, žinoma, susitelks ir visi „narsieji“ Vilniaus „užkariautojai“.

Sąjungos organizatoriai kreipsis į maršalą Pilsudski — Vilniaus pagrobimo plano autorių — prašydami būti šios sąjungos globėju. Į „garbės“ prezidiumą išrinkti senato maršalka (pirmininkas) Raczkiewicz'ius, gen. Żeligovskis, gen. Rydz-Smigly, gen. Osinski, gen. Dreszer ir kiti „pasidarbavę“ okupuojant svetimą žemę.

Lenkija. **Tarptautiniai aviacijos konkursai Varšuvoj.** Birželio mėn. 18 — 19 d. Varšuvoj buvo tarptautiniai aviacijos konkursai. Juos suorganizavo Varšuvos aero klubas. Konkursuose dalyvavo aero klubų lėktuvai, kariški naikintuvai ir užsienių aero klubų sporto lėktuvai. Iš užsienių atskrido tik 5 lėktuvai (1 čekų, 3 jugoslavų ir 1 belgų), nors buvo tikėtasi 19 aparatų. Abiejų dienų programa buvo gana turininga: įvairiausia oro akrobatika, 40 kilometrų lenktynės aplink trikampį — Varšuvos aviacijos uostas — Okencie aerodromas — Ochocie gimnazija.

Konkursų žiūrėti buvo atvykę valdžios atstovai ir apie 50.000 gyventojų. Pirmasias vietas gavo: už kolektyvinę oro akrobatiką — 2 aviacijos pulko kpt. Bajano naikintuvų trejukė, už individualinę naikintuvų akrobatiką — plk. Kossowski su „R. Z. L.“ lėktuvu, užsieniečių grupės — jugoslavų, Michailovič su anglišku lėktuvu „Moth“, vietos sporto lėktuvų grupė — p. Drzewiecki su „R. W. D. 5“, keleivinių lėktuvų grupė — p. Szulczewski su „Lublin. R 16“.

Aviacijos rekordai. Pagal paskutinius statistikos duomenis, kuriuos paskelbė techniškoji spauda, šiais metais yra pasiekti 144 aviacijos rekordai, iš kurių Prancūzijai tenka 75 rekordai, Vokietijai ir A. J. Valst. po 26, Italijai 7, Čekoslovakijai 3, Anglijai 2 ir Austrijai, Čekoslovakijai, Ispanijai ir Lenkijai po 1.

Vokietija. **Wilhelmas II dar tebeturi „savo“ kreiserių.** „Göben“ ir „Breslau“ kreiserių įgulų šventės dieną buvęs kaizeris Wilhelmas II atsiuntė irgi sveikinimo telegramą. Telegramos turinys buvo toks: „Siunčiu linkėjimus mano kreiserių „Göben“ ir „Breslau“ narsioms įguloms“. Telegramos apačioje buvo parašas: „Wilhelm“ imperatorius ir karalius.

Klek Lenkai turi skolų. Turėdami prisigrobę daug svetimų žemių ir todėl laikydami pernelyg didelę kariuomenę, lenkai prisidarė nebeapakeliamų skolų. Oficialiais duomenimis šių metų sausio 1 d. Lenkijos skolos siekė 5 milijardus 028 milijonus zlotų, iš kurių 4 milijardai 569 milijonai zlotų užsienio skolų, o kitos vidaus. Daugiausia lenkai išiskolinę amerikiečiams ir prancūzams.

Lenkų puskarininkių švietimas. Birželio 11 d. Varšuvoje buvo puskarininkių bendrojo lavinimo kursų iškilmingas išleidimas. Tie kursai įsteigti pereinamųjų metų rudenį. Per 8 mėnesius kursų klausytojai buvo paruošti prie egzaminų iš bendrosios mokyklos 7 klasių kurso. Iš 428 įsirašiusių į kursus klausytojų egzaminų laikyti stojo 274 asmens. Iš jų egzaminus išlaikė 236 asmens. Mokslas buvo dėstomas 6 vietose — kariuomenės dalyse. Kursams vadovavo prityrę pedagogai.

Lenkų kariams uždrausta dalyvauti politikoj. Birželio 7 d. paskelbtas karo reikalų ministerio įsakymas dėl dalyvavimo karių viešuose susirinkimuose. Tuo įsakymu einantiems ir neišėjantiems pareigas kariams draudžiama šaukti, vadovauti ir dalyvauti viešuose ir uždaruose susirinkimuose. Išimtį sudaro seimo bei senato atstovai (kariai), kitų (ne karo reikalų) ministerijų ministrai bei viceministrai ir vaivados.

Bet kariams leidžiama šaukti susirinkimus, vadovaujant jiems ir dalyvauti tose legaliai veikiančiose organizacijose, kurių nariais būti jiems karo vadovybės jau buvo leista. Dalyvauti suvažiavimuose kariai gali tik karo reikalų ministeriui leidus. Priešrinkiminiuose susirinkimuose kariams visai neleidžiama dalyvauti.

Atsargos, apsaugos ir dimisijos kariai, kitų ministerijų ministrai bei viceministrai ir vaivados negali dalyvauti susirinkimuose bei jiems pirmininkauti būdami kariška uniforma.

Nauji leidiniai.

J. Mikuckis. **Dienu Grandys.** Eilėraščiai. Kaunas. 1932. Kaina nepažymėta.

Poetas Juozas Mikuckis, dabartinis Kauno apskr. policijos vadas, buv. pirmasis Kauno karo komendantas, šiemet minėjo savo literatūrinio darbo 25 metų sukaktuves. Tų sukaktuvių proga, matyti, jis ir išleido sakyta eilėraščių rinkinį. Nors knygelėje yra 80 puslapių, tačiau, atmetus tuščius ir pustuščius puslapius, jų liktu daug mažiau.

Eilėraščiai daugiausia atspausdinti iš ankstyvesniųjų rinkinių: „Auštant“ (1912 m.), „Didvyriai ir Smulkmenos“ (1915 m.) ir k. Taigi reikia manyti, kad čia yra tarytum 25 m. darbo apžvalga. Labai gaila, kad autorius nepažymėjo, kada tie eilėraščiai buvo parašyti. Iš to galima būtų matyti autoriaus talento pažanga.

J. Mikuckis — jau seniai kritikų pripažintas poetas, lirikas. Jis moka eilėraščius rašyti. Ir ritmas ir rimas jam sklandžiai eina. Ir žodžius moka vartoti.

Turinio ir formos atžvilgiu ne visi eilėraščiai vienodos vertės. Štai, pavyzdžiui, šio rinkinio pirmasis eilėraštis:

Dar neseniai lakiojo snaigės, šalo,
Ir vėjas pūtė nuo Uralo;
Paskui barometras į lietu rodė.
Skaičiau pasenusį romaną:
Dusyk kartočiau vieną žodį.
Lietus langan bildeno...
Išeiti... Drėgna... Gausi sloga... ir t. t.

Paprastam skaitytojui, nepoetui, tai paprasčiausia proza, dienoraščio ištrauka, ir daugiau niekas. Bet imkime kitą eilėrašį (23 psl.):

Nusileido sauluželė
Pabučiavus pievą žalia,
Spinduliai užgeso mieli;
Mėnuo sveikina girelę ir t. t.

Arba (57 psl.):

Pažinus skausmą, suvaitojus,
Jautioji siela jau pajuto,
Kad mūsų išsvajoto rojaus —
Be saulės būta... ir t. t.

Čia jau kiekvienam aišku, kad tai poezija, lirika. Knygelė išleista labai švariai ir gražiai. Popierius geras. Viršelį piešė V. Jomantas, o antraštinį lapą — V. Bičiūnas. Jeigu būtų buvę puslapių tuštumos užpildytos panašiais piešiniais, vinjetėmis, tai šia knygele, iš tikrųjų, būtų galima gerėtis.

Padėka.

Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos Viršininkui gener. leit. Jackui už malonų ekskursijos priėmimą, aprūpinimą susisiekimu, vykstantį į kariūnų stovyklą (Kleboniškių miške), ir pavaišinimą skaniais pietumis tariame kuo širdingausia ačiū!

Belvederio Aukšt. Pienin, M-lo kariško rengimo vadovas ir ekskursantai.

Galvosūkių 25 nr. sprendimas.

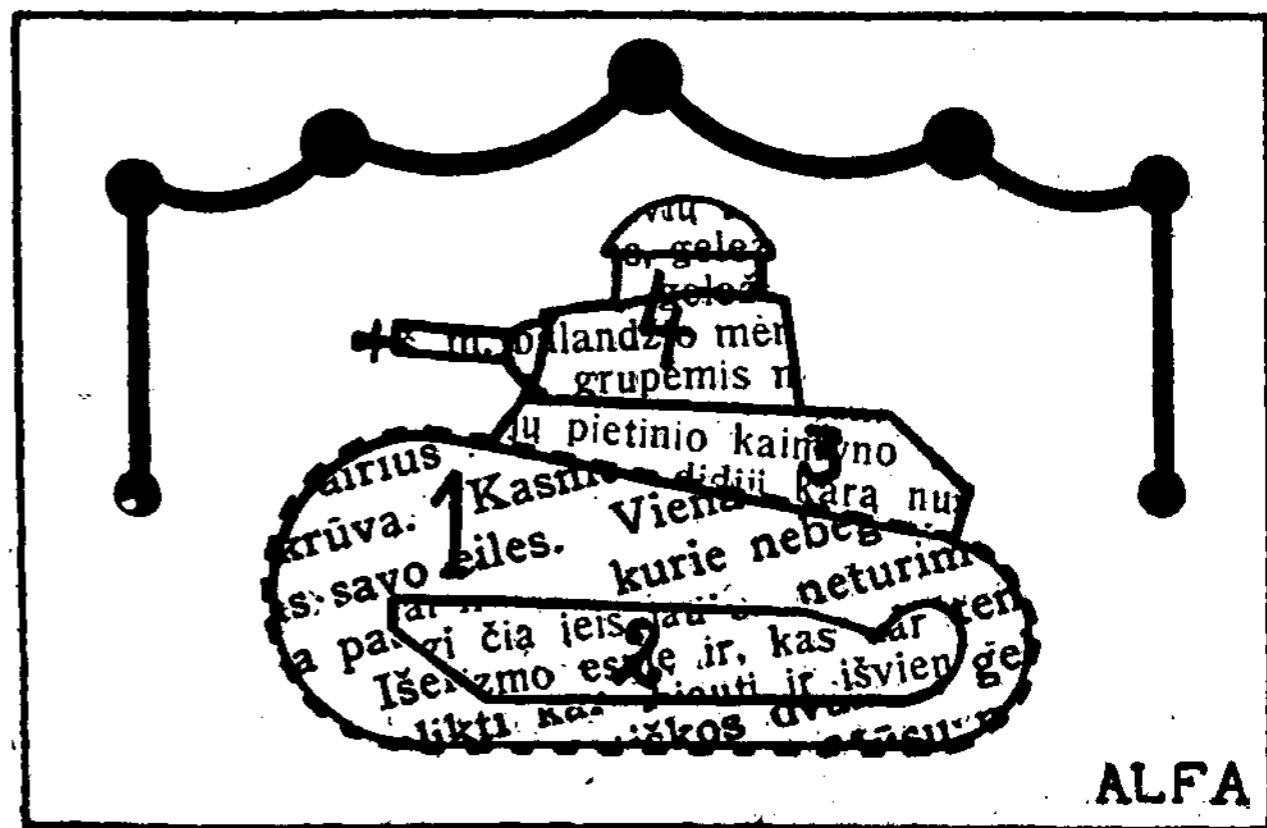
I. Purvas. Urvas. Šarvas.

II. Julijonas, Julius (Cezaris). Jonas (Basanavičius). Ponas.

Gerai išsprendė šie asmens: 1) j. s. p. St. Daunys (av.); 2) v. p. A. Kelmelis (2 art. p.); 3) v. p. K. Kazlauskas (4 p. p.); 6) L. Briedis (VŠ); 7) j. p. V. Radavičius (ryš. b.); 8. eil. A. Rajackas (ŠRTK); 9. v. p. Stuknys (ŠRTK); 10. Pr. Kleiža (A); 11. v. p. Alf. Pliuskys (I p. div. št.); 12. B. Augustinavičius (V.); 13. J. Baudzevičius (K.); 14. Tūlas Matas (8 p. p.); 15. ul. Br. Džiugelis (2 ul. p.).

Galvosūkis 27 nr.

(Vert. 1 tšk.).

Brėžiny matote tanką, sudėtą iš gabalų, iškarpytų iš š. m. „Kario“ 20 nr. įvairių straipsnių ir korespondencijų.

Nurodykite tuos straipsnius ar korespondencijas, iš kurių *Alfa*.

Pranešimas

Liepos m. 24 d. Palangoj XV šaulių rinktinės vadovybės iniciatyva yra rengiama tradicinė raitininkų lenktynės. Lenktyniauti gali visi kas nori. Kadangi lenktyniaujantieji arkliai bus suskirstyti grupėmis pagal jų veisles ir pajėgumą ir vyks be kliūčių riščia ir šuoliais, tai pageidaujama, kad jose dalyvautų ir Klaipėdos krašto arkliai.

Norintieji dalyvauti lenktynėse, dėl smulkmenų tesikreipia į XV rinktinės štabą Kretingoje iki š. m. liepos m. 8 dienos, arba į poną Labrenčą Labrenčiškius.

Jau XIV metal gyvuoja „KARYS“

Kas tik vienerių mėnesių numerį gavo pamatyti, tas jau niekad su „Kariu“, nes „Karys“ yra įdomus, gausiai iliustruotas savaitinis. Kaina: 12 mėn. — 8 lit., 6 mėn. — 2 lit., 1 mėn. — 1 lit.

Adr.: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė „Karys“.